

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-60. Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603 400.

Wojna domowa na Rusi Podkarpackiej Artyleria, czołgi i samoloty w walce z partyzantami

Premier rządu karpatoruskiego ostrzeliwany przez Czechów

BUDAPESZT, 17 października. (PAT.) — Węgierska agencja telegraficzna donosi:

Według informacji z pogranicza **POWSTANIE NA RUSI PODKARPACKIEJ PRZYBIERA ROZMIARY WOJNY DOMOWEJ.**

Zrozpaczona ludność buntuje się pomimo stanu oblężenia lub stanu wojennego, występując przeciwko czeskim władzom wojskowym i żandarmerii.

W Ungvar Munkacs i w innych miastach zamknięto do wszystkich kościoły, ażeby w niedzielę nie dopuścić do nich ludności. Codziennie wieczorem przed zamkniętymi kościołami gromadzą się tłumy ludności, modląc się o wyzwolenie kraju.

W wielu miejscach cześci **WJEŹDŹAJĄ SAMOCHODAMI CIĘŻAROWYMI W MODLĄCY SIĘ TŁUM** Jest wielu rannych. Władze czeskie traktują całą ludność jako powstańców, więząc mężczyzn, kobiety a nawet 10-letnie dzieci. —

BUDAPESZT, 17 października. (PAT.) — Krwawe zajścia wydarzyły się ubiegłej niedzieli w Bratysławie przed kościołem Franciszkanów. Tłum węgrowski, zapelniający kościół i plac przed kościołem, po zakończeniu mszy, śpiewał hymn narodowy. Było to przyczyną napaści ze strony policjantów czeskich, którzy brutalnie rozprędzali manifestujące tłumy. Jest wielu rannych, 10 ciężko a 3 znajduje się w stanie beznadziejnym. —

UŻHOROD, 17 października. (PAT.) — W związku z akcją wojsk czeskich wspólnie z żandarmerią, przeciw partyzantom w okolicy Berehova, została, jak się dowiaduje korespondent PAT'a, **WPROWADZONA DO WALKI NIE TYLKO ARTYLERIA, ALE RÓWNIEŻ CZOŁGI I SAMOLOTY.**

BUDAPESZT, 17.X (PAT.) — Według wiadomości z Bratysławy, odbyła się tam wielotysięczna manifestacja, podczas której — jak donosi węgierska agencja telegraficzna — **SŁOWACY, NIEMCY I WĘGRZY MANIFESTOWALI PRZECIWKO PRADZE.**

Policja napróżno usiłowała rozproszyć tłum. Jeden z oficerów policji czeskiej **RANIŁ SZABLĄ 9-LETNIĄ DZIEWCZYNKĘ**, która krzyczała „Niech żyją Węgry“. Fakt ten wywołał niesłychane oburzenie tłumy, który wystąpił przeciwko policji. Dopiero przybycie posiłków wojskowych stłumiło manifestację. — Wielu rannych odwieziono do szpitala.

UŻHOROD, 17 października. (PAT.) — W sobotę, dnia 15 b. m. wieczorem do premiera rządu Rusi Podkarpackiej Brody'ego, jadącego samochodem do Berehova, patrol żołnierzy czeskich w pobliżu Muskaczewa **ODDAŁ SERIE STRZAŁÓW Z CIĘŻKIEGO KARABINU MASZYNOWEGO**; na szczęście, nie raniąc nikogo.

Gdy premier zatrzymał samochód i zwrócił się

do żołnierzy czeskich zapytaniem, jak śmiało strzelano do głowy rządu, **ZOSTAŁ PRZEZ ŻOŁNIERZY CZESKICH W SPOSÓB ORDYNARNY ZWYMYŚLANY.**

BUDAPESZT, 17.X (PAT.) — Węgierska agencja telegraficzna donosi, iż uchodzący opowiadają, że w mieście Beregszász, na Rusi Podkarpackiej, w pobliżu granicy powtórzyły się manifestacje na rzecz powrotu Rusi Podkarpackiej do Węgier. Cześci w celu stłumienia manifestacji wysłali silne oddziały wojskowe, ale zamiast wystąpić przeciwko manifestantom, żołnierze-rusini tego oddziału **ZBRATALI SIĘ Z MANIFESTANTAMI, ŚPIEWAJĄC WOJSKOWE PIOSENKI WĘGERSKIE.**

Następnie udali się do restauracji, gdzie oważy nie byli powitani przez zgromadzoną tam publiczność. Patrol żandarmów czeskich, który chciał położyć kres tej entuzjastycznej manifestacji na rzecz Węgier, został przepędzony przez żołnierzy rusinów. Cześci nadesłali znaczne posiłki wojskowe i po ostatnich manifestacjach wydano rozkaz, aby żołnierze - rusini w Beregszász pełnili służbę bez broni

PRAGA, 17.X. (PAT.) — W okęgach pogranicznych południowej Słowacji od Bratysławy do Koszyce ogłoszono stan wyjątkowy. Wczoraj w Bratysławie tamtejsi węgry demonstrowali za przyłączeniem do Węgier. —

Praga wysunie nowe propozycje Możliwość wznowienia bezpośrednich rokowań czesko-węgierskich

BUDAPESZT, 17 10. (PAT.) — Na zapytanie współpracownika Węgierskiej agencji telegraficznej co do obecnej fazy problemu czesko-słowackiego premier Imredy oświadczył m. in. co następuje:

Pierwszym i naturalnym naszym krokiem po zerwaniu rokowań w Komarnie było zwrócenie się do zaprzyjaźnionych z nami Włoch i Niemiec i zapoznanie ich przez specjalnych wysłanników o naszym poglądzie na sytuację. W związku z tym podjęto w różnych krajach wyteżoną akcję dyplomatyczną, celem doprowadzenia wreszcie do końca sprawy przyłączenia obszarów węgierskich do Węgier. Społeczeństwo węgierskie ze zrozumiałym zniecierpliwieniem oczekuje wyników tej akcji, a rząd węgierski czyni wszystko możliwe dla przyspieszenia rozwiązania.

Wobec każdej próby odwołania **WYSTĄPIJMY JAK NAJBARDZIEJ ENERGETYCZNIE**, bo dość już było kunktatorstwa. Poza granicą cierpią węgry, którzy należą do Węgier, a wszystkim w Czechosłowacji żyjącym narodowościom należy się prawo samostanowienia. Chodzi tu więc o problem bardzo poważny, sięgający do fundamentów bytu ludzkiego, co do którego to problemu nie można podtrzymywać niepewności. Niech nikt błędnie nie ocenia cierpliwości, gdyż naród i rząd węgierski jest zdecydowa-

ny, jeżeli chodzi o wywalczenie sprawiedliwości dla Węgier. Na zwalem naturalnymi naszymi krokami zwrócenie się do wspomnianych dwóch mocarstw dlatego, gdyż od lat łączą nas z tymi państwami ścisłe stosunki przyjaźni. Węzły te w ostatnich czasach zacieśniły się i szczególnie pragnę podkreślić, że wydarzenia ostatnich tygodni, które dla Węgier otworzyły drogę do znacznego wzmocnienia ich sił, należy przypisać interwencji tych dwóch mocarstw.

TRZECI WIELKI NASZ PRZYJACIEL — POLSKA, która również natychmiast powiadomiliśmy o sytuacji, już dała nam liczne dowody sympatii, przyjaźni i poparcia. Ta polityka i te uczucia spotykały się z naszej strony zawsze z jaknajbardziej gorącym odwzajemnieniem. Każdy sukces i wzmocnienie mocarstwa polskiego wywołuje niepodzielną radość w naszym narodzie, który wie, że według wskazań dziejów obu narodów muszą one kroczyć drogą wspólnych interesów i wzajemnej przyjaźni.

BERLIN, 17 10. (PAT.) „National Ztg.“ donosi w depeszy z Budapesztu, że dyplomacja węgierska rozwija bardzo ruchliwą działalność, której wynikiem pozwała węgierskim państwem politycznym oceniać sytuację bardzo optymistycznie.

Wizyta hr. Csaki u Mussoliniego oraz Daranyi u Hitlera

miały dla węgrowski wynik pozytywny.

Odprężenie atmosfery doprowadzi — zdaniem pisma — do wznowienia bezpośrednich rokowań węgiersko - czeskich. Należy mieć nadzieję, — ciągnie „National Ztg.“, — że Praga uczyni nowe propozycje i zwróci rychło Węgom obszary, zamieszkałe przez ludność węgierską.

Oczy zwrócone na Warszawę

BUDAPESZT, 17 10. (Tel. wł.) Dziennik „Magyarorsag“ uległ dziś konfiskacie za artykuł ostro krytykujący za ospałą i niezdecydowaną politykę premiera Imredy'ego.

Liczne pochody, liczące po kilkadziesiąt tysięcy osób, przechodziły przez miasto, domagając się akcji zbrojnej dla odzys-

kania obszarów węgierskich oraz demonstrując na cześć Polski, Włoch i Niemiec. Niesiono wiele transparentów, domagających się wspólnej granicy polsko - węgierskiej. Oczy wszystkich w Budapeszcie zwrócone są na Warszawę, skąd ludność oczekuje energicznego wystąpienia, które by przesądziło sprawę.

Wspólna granica — gwarancja pokoju

RZYM, 17 10. (Tel. wł.) Ambasador Weniawa - Długoszowski udzielił korespondentowi węgierskiego dziennika wywiadu na temat żądań Węgier.

Mówiąc o wspólnej granicy polsko - węgierskiej, o którą walczą Węgry, ambasador Długoszowski przytoczył słowa Marszałka Piłsudskiego, który powiedział, że dopóki nie bę-

dzie wspólnej granicy polsko - węgierskiej, nie będzie pokoju w Europie środkowej.

Posel de Hory u ministra J. Becka

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Dnia 17 b. m. minister spraw zagranicznych p. J. Beck przyjął posła Węgier w Warszawie, p. de Hory.

Ponadto poseł węgierski, p. de Hory został przyjęty w dniu 16 b. m. przez podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zagranicznych, p. J. Szembeka.

Rosyjski językiem urzędowym

UŻHOROD, 17.10. (PAT.) — W związku z rozdzieleniem resortów w gabinecie karpatoruskim, donosi radioprasa, że językiem urzędowym będzie język rosyjski, zaś pomocniczym małoruski.

PARYŻ, 17.10. (PAT.) — Rzymski korespondent „Le Journal“ zaznacza, że zarówno w Rzymie, jak i w Budapeszcie panuje przekonanie, że 80 proc. karpatorusów wypowiedziały się za przyłączeniem terytorium Rusi Podkarpackiej do Węgier

Dzień pokrewieństwa rasowego

RYGA, 17.10. (PAT.) — Donoszą z Tallina: W Tallinie i Helsinkach obchodzono wczoraj uroczyste dzień pokrewieństwa rasowego narodów Estonii, Finlandii i Węgier.

Dr. Preiss kandydatem na prezydenta Czechosłowacji

PRAGA, 17 10. (PAT.) Sprawa wyboru przyszłego prezydenta republiki czechosłowackiej jest przedmiotem narad komitetu przywódców stronnictw politycznych. Jak słychać, członkowie komitetu, których zadaniem będzie wysunięcie kandydatury, postanowili zgodnie z wolą czynników rządowych, aby postawiona została tylko jedna kandydatura i to osobistości nie obciążonej przeszłością polityczną, zwłaszcza

jeśli chodzi o stosunki z państwami sąsiedzkimi, a reprezentującej jednocześnie kompetencje w dziedzinie gospodarczej. Jak utrzymują w kołach parlamentarnych, brana jest przede wszystkim pod uwagę kandydatura obecnego prezesa rady nadzorczej „Zywnostenska Banka“, dr. Preissa. Jako prawdopodobny termin wyboru nowego prezydenta wysuwa się datę 28 lub 29 października roku bieżącego.

Apetyt na Alzację i...

Niemcy wyciągają rękę po odzyskane naskutek wojny prowincje francuskie

W tych dniach w gazecie, wychodzącej w Strassburgu, wydawanej przez deputowanego — autonomistę Rosse — ukazał się artykuł, który wywołał podniecenie nie tylko we Francji, ale i w Anglii. W artykule tym powiedziano między innymi:

„Żadamy, aby Francja wypełniła przyrzeczenia, dane przez nią w roku 1914, i przyznała Alzację i Lotaryngię wolność, którą chwaliła się w ciągu 20 lat w liście narodów. Żądania nasze są tym bardziej prawne, że sama Francja pomaga w urzeczywistnieniu tych swobód w innych krajach Europy”.

Innymi słowy: czym Niemcy Alzację i Lotaryngię są gorsi od Niemców sudeckich? — „News Chronicle” przewiduje w najbliższej przyszłości „pochód propagandowy” Niemiec na Alzację i Lotaryngię i pisze:

„Przed podziałem Czechosłowacji sytuacja w Alzacji i Lotaryngii wydawała się dla wielu bardzo trwałą — przynajmniej na przestrzeni życia obecnego pokolenia. Sam Hitler oświadczył w mowie norymberskiej, że Niemcy wyrzekły się myśli przywrócenia utraconych prowincji, — aczkolwiek w tym samym miejscu zrobił jednak aluzję do „katedry strasburskiej”. Ta aluzja już wówczas wywołała pewne zaniepokojenie. Obecnie w gazecie strasburskiej, wydawanej w języku niemieckim, ukazują się otwarte żądania autonomii dla Alzacji i Lotaryngii. — Bardzo prawdopodobne, że żądanie to podyktowane zostało przez agendy niemieckich.

Bardzo być może, że Hitler nie ma na razie żadnych widoków na zdobycie francuskich terytoriów. Ale jeszcze niedawno nie miał on żadnych widoków ani na Austrię, ani na Czechosłowację — co nie przeszkodziło, że Austria została zaanektowana, a Czechosłowacja przekształcona w pewnego rodzaju „symboliczne” państwo”.

Energicznie odpowiedziała na artykuł strasburskiego pisma także „Epoque”. Powoływanie się autonomistów na to, że „Francja zgodziła się udzielić swobód Niemcom w innych krajach Europy” wydaje się de Keryllisowi głosem Nemezis:

„Pisałoby się setki razy — i Tardieu wypowiedział tę samą opinię — że problemy sudeckie i alzackie są ściśle ze sobą związane. Więcej jeszcze: że są to dwa aspekty tego samego problemu. Obecnie wydarzenia potwierdzają słuszność naszego stanowiska. Zupełnie jak w Czechosłowacji ofensywa Niemiec zaczyna się od wewnętrzno-rozkladowej roboty w Alzacji i Lotaryngii, popartej przez równoległą „akcję” w Niemczech”.

Propaganda na rzecz przyłączenia Alzacji i Lotaryngii do Niemiec prowadzona jest otwarcie na całym terytorium Rzeszy. We Francji prawie nie wie o tym: jak zapewnia Keryllis „wielkie pisma, uprawiające robotę germanofilską, ukrywają prawdę przed francuzami”. Ale oto co doniosł w tych dniach korespondent berliński pisma „News Chronicle”:

„Oto już od kilku tygodni od bywa się w Niemczech zbiórka na pomnożenie środków funduszu propagandowego w Alzacji i Lotaryngii. Ofiarodawcy otrzymują kwitowania, na których wyobrażona jest katedra strasburska i wydrukowane zdanie: „Nowe osiągnięcia niemieckiej kultury — na ziemi alzac-

kiej”. Istnieją podstawy do twierdzenia, że ambasada niemiecka w Paryżu wydaje olbrzymie sumy na propagandę antyfrancuską”.

Cytując tę korespondencję angielskiego dziennikarza, Keryllis pisze:

„Kiedy Hitler oświadczył w Norymberdze, że wcale nie żąda zwrotu Alzacji i Lotaryngii, usiłem błagałem francuzów, aby nie wierzyli tym słowom. Gdy twierdziłem to samo w izbie, usłyszałem ironiczne uwagi Flandina i pomruki na ławach prawicy. Cóż powiecie teraz, panowie? Cóż powiecie teraz ci niedźmi osobnicy, którzy nie mogli mi wybaczyć mego głosowania przeciwko umowie monachijskiej — nie mogli wybaczyć tylko dlatego, że i komuniści głosowali przeciwko? Co myślicie ci francuzi, którym w ciągu dwóch miesięcy, niemal co dzień, dowodzę niebezpieczeństwa systemu niestabilnych ustępstw wobec Rzeszy, którym bez ustanku powtarzam, że te ustępstwa nie dadzą nam pokoju, lecz wręcz przeciwnie, doprowadzą nas do katastrofy? Czyżby mieli nadzieję, że jutro będzie nam łatwiej zorganizować opór przeciwko Niemcom, niż dziś?”

Gdyby znaleźli się tacy optymiści, Keryllis odsyła ich do drugiego pisma londyńskiego „Daily Express”, które pisze:

„Już teraz należy się liczyć z nową sytuacją, wytworzoną w Alzacji. Trzeba uczciwie przygotować angielską opinię publiczną do myśli, że nie dziś to jutro Niemcy, mieszkający w obu prowincjach wschodnich Francji, zażądają swego powro-

tu na łono Niemiec. Narodow socjaliści tym chętniej podtrzymają te żądania, że Alzacja i Lotaryngia stanowią dla Niemiec miłą przynętę ekonomiczną: niewyczerpane zapasy rudy żelaznej, węgla... Jakże będzie stanowisko Anglii w wypadku, jeśli propaganda niemiecka w Alzacji i Lotaryngii zacznie się wzmacniać? Uważamy, że byłoby rozsądniej zacząć natychmiast zastanawiać się nad tą kwestią”.

Keryllis stwierdza, że „otwarte postawienie takiej kwestii może wywołać drżenie strachu. Francja porzuciła sojusznika w potrzebie — i oto już dokonuje się rzecz niemikniona. Najlepsi przyjaciele Francji, z kolei zapytują się, czy nie nastąpi dzień, w którym i Francję trzeba będzie porzucić”.

Nie należy jednak tracić głowy. Nie będziemy dramatyzować sytuacji. Będziemy patrzeć rzeczywistości prosto w oczy. Zrozumiemy raz na zawsze, że możemy się uratować przede wszystkim swymi własnymi siłami”.

Koniecznością jest, zdaniem

Keryllisa, natychmiastowe przystąpienie Francji do wzmocnienia zbrojeń — przede wszystkim w dziedzinie awiacji.

„Kiedyż wreszcie wprowadzimy trzyletni termin służby wojskowej? Kiedyż przystąpimy do budowy uzupełniających twierdz? Kiedyż będziemy dysponowali setką nowych baterii przeciwlotniczych, kiedyż otrzymamy 2,000 amerykańskich bombowców, kiedyż przystąpimy do przemysłowego rozładunku Paryża? Trzeba się spieszyć, spieszyć!”

„Figaro” przypomina, że „w Europie centralnej Niemcy osłabiły granice terytorialne, poza które nie szły nawet ich własne marzenia. Ich wysiłki będą tu skierowane obecnie ku temu, aby podporządkować sobie ekonomicznie Czechów, Słowaków, Węgrów i Jugosłowian, — ale pochłaniać ich Niemcy nie potrzebują. Rasy te nie mają nic wspólnego z narodem niemieckim. Praca Rzeszy w Europie centralnej sprowadzi się do tego, aby zorganizować po swojemu kraje naddunajskie, ustawić wszędzie kontrolę niemiecką, rozstać pionierów niemieck-

kich, narzucić przemysł niemiecki. Trzeba będzie na to prawdopodobnie wiele lat — ale w sensie terytorialnym południowe granice Niemiec zostały już określone”.

Pozostają granice wschodnie i zachodnie. W jaką stronę skieruje się niemiecka ekspansja terytorialna — trudno powiedzieć. Jedne pisma przewidują ruch w stronę Rusi Podkarpackiej i Ukrainy, z wyjściem na morze Czarne, inne — jak widzieliśmy wyżej — obawiają się w pierwszym rzędzie nacisku na Alzację i Lotaryngię. Kto ma rację? — przekonamy się prawdopodobnie w najbliższej przyszłości. Jednakże cokolwiek by nastąpiło, Niemcy znajdują się obecnie w bez porównania wygodniejszej sytuacji, niż jeszcze miesiąc temu, przed podziałem Czechosłowacji. Słowa żalu z tego powodu wypowiedział Lloyd George w „Sunday Express”:

„Stawisz się nieograniczonemu gospodarzem Europy środkowej, Hitler może wywierać olbrzymi nacisk na zachód. — Zaledwie trzy lata temu Francja i Anglia mogły zgrupować wokół siebie, gdy szło o zastosowanie wobec Włoch sankcji ekonomicznych, dokładnie 47 narodów. Obecnie, gdyby musiały okazać opór drapieżnemu następcy — nie mogły by liczyć ani na jedno państwo (z wyjątkiem, być może, Rosji).

Demokratyczne mocarstwa utraciły swe wpływy na świecie. Czy kupiono, przynajmniej za tę cenę długotrwały pokój? Ani jeden zastanawiający się obserwator, do jakiegokolwiek należałby partii, nie jest w stanie w to uwierzyć”.

JUTRO ciągnięcie 1-ej klasy
Zakup los w kolekturze

N. Jankka

Piotrkowska 22 — Piotrkowska 66 — Nowomiejska 1

Walka o wspólną granicę z Węgrami

Jak się ułożą w przyszłości stosunki polsko-niemieckie?

Berlin chce mieć otwartą drogę do ropy rumuńskiej i mossulskiej

Paryż, w październiku.

Zerwanie pertraktacji w Kormarnie i wogóle rozbieżność zdań, która powstała między Pragą i Budapesztem na temat nowych granic, ma wielkie symptomatyczne znaczenie: prasa zachodnia widzi w tym nie tyle przejaw antagonizmu czesko-węgierskiego, ile pierwszy refleks ze strony narodów, którym grozi zdlawienie przez Niemcy w ich niepowstrzymanym od chwili obecnej „Drang nach Osten”.

„Paris Midi” daje szczegółową analizę sytuacji, wytworzonej na Rusi Podkarpackiej — tym „kluczu Europy wschodniej”.

„Węgry, za zgodą Polski, dążą do aneksji większej części Rusi Podkarpackiej, co spowodowałoby stworzenie wspólnej granicy polsko-węgierskiej. Włochy popierają to żądanie, jako że wraz z ich urzeczywistnieniem stworzona będzie nowa oś Rzym — Budapeszt — Warszawa, która geograficznie, a być może i politycznie przechodzić będzie przez Jugosławię.

Jednakże Niemcy wcale nie są zainteresowane w realizacji granicy polsko-węgierskiego projektu. Polityczne podbicie Czechosłowacji otworzyło dla Rzeszy drogę do rumuńskiej ropy i rumuńskiego chleba, a Ruś Podkarpacka leży akurat na drodze do Bukaresztu”.

Dlatego też dla Niemiec nie

jest wygodne dopuszczenie do utworzenia wspólnej granicy polsko-węgierskiej, która odcięłaby im drogę dalej na południe-wschód. Coprawda przyjaźń z Węgrami, dobre stosunki z Polską i istnienie osi Rzym — Berlin w znacznym stopniu wiązały Niemcom ręce i na razie krępują się one wystąpić otwarcie przeciwko żądaniom Węgier i Polski, popieranym przez Włochy. Tym nie mniej nie ulega żadnej wątpliwości, że Niemcy uprawiają robotę zakulisową w celu przeszkodzenia podziałowi Rusi Podkarpackiej: utworzenie wspólnej granicy polsko-węgierskiej może się pewnego pięknego dnia okazać przeszkodą na drodze ekspansji niemieckiej w stronę Bałkanów. Oprócz tego Ruś Podkarpacka oddzielona jest zaledwie jakąś setką kilometrów od Ukrainy, to jest terytorium sowieckiego. Niemcy w ten sposób są pod każdym względem zainteresowane w tym, aby Ruś Podkarpacka nie dostała się żadnemu innemu mocarstwu”.

„Figaro”, poruszając ten sam temat pisze:

„Niemcy mają od chwili obecnej otwartą prostą drogę przez Czechosłowację do Karpat. Czy może na tej drodze powstać przeszkoda w formie łańcucha państw — Polska — Węgry — Jugosławia (związana z Włochami)? Oto zagadnienie, które kryje się za polsko-węgierskimi żądaniami.

Wschodnia część Czechosłowacji, znana pod nazwą Rusi Podkarpackiej, przeszkadza w stworzeniu terytorialnego kontaktu między Polską i Węgrami. Oba te państwa dążą do utworzenia wspólnej granicy: jeśli dążenie to nie zostanie uwięzione powrotem, to zostanie przerwany łańcuch, zdolny przeciwstawić się ekspansji niemieckiej na wschód. Polska nie tylko zostanie odcięta od Węgier, ale również będzie mogła komunikować się z zaprzyjaźnionymi Włochami nie inaczej, jak pod kontrolą niemiecką. Co się tyczy Węgier, to i one w wypadku, jeśli będą musiały okazać sprzeciw Niemcom, pozostaną całkowicie izolowane: od Włoch będzie je oddzielała Jugosławia, znajdująca się w znacznym stopniu pod wpływem niemieckim”.

„Excelsior” nie przypuszcza jednakże, aby z tej sytuacji mogła powstać nowa groźba staremu zbrojnego. Niemcy są już do tego stopnia silne, że epoka wojen, jeśli nie minęła ostatecznie, to w każdym razie odsunięta została na długi:

„Byłoby błędem przypuszczać, że Niemcy chwycą się siły celem dalszego urzeczywistnienia swego planu. Wystarczy spojrzeć na mapę Europy środkowej i zaznajomić się z danymi sytuacji ekonomicznej krajów naddunajskich, aby zrozumieć, że użycie siły jest zupełnie zbyteczne dla realizacji przynajmniej najbliż-

szego etapu nowego „Drang nach Osten”. Niektóre symptomy dają możliwość już teraz przypuszczania, że Rzesza hitlerowska urzeczywistni ten nowy etap drogi „pokojowej penetracji”: jeśli pewne państwa naddunajskie spróbują okazać im opór, to będą one złamane przy pomocy nacisku ekonomicznego przed, niż przy pomocy oręża”.

W kwestii Rusi Podkarpackiej ten sprzeciw może być okazywany przez trzy państwa: Czechosłowację, Węgry i Polskę. Co się tyczy Czechosłowacji, to obecnie, po rozgromie monachijskim nie ma ona żadnego znaczenia.

„Utraciwszy znaczną część swego przemysłu Czechosłowacja powoli przekształca się w kraj rolniczy. A ponieważ jest ona otoczona krajami również rolniczymi — Węgry, Polska i Rumunia — to będzie musiała szukać zbytu dla swych produktów przeważnie w Niemczech. Już z tego jednego powodu byłoby bardzo szkodliwe omamiać się nadziejami, że Czechosłowacja może okazać sprzeciw wobec olbrzymiego nacisku ekonomicznego ze strony potężnego niemieckiego sąsiada. Z drugiej strony zależność ekonomiczna niemieckiej pociąga za sobą zależność polityczną: trudno przypuścić, że Czechosłowacja zgodzi się lub zdoła długo odgo-

(Dokończenie na str. 3-ej)

JAK PRACOWALI SZPIEDZY NIEMIECCY W U. S. A.

Przekazywali oni do Berlina wiadomości o marynarce, artylerii i lotnictwie amerykańskim

Zeby zdobyć informacje o konstrukcji lotniskowców sfalszowali podpis prezydenta Roosevelta

NOWY JORK, 17.X (PAT.) — W głośnym procesie przeciwko czterem oskarżonym o szpiegostwo na rzecz Niemiec, prokurator federalny Malar Hardy zarzuca szpiegom niemieckim przekazywanie do Berlina wiadomości: 1) o artylerii amerykańskiej w obrębie kanału Panamskiego, 2) o jednostkach marynarki Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej na Atlantyku i 3) o szczegółach, dotyczących dwóch lotniskowców amerykańskich.

Zeby zdobyć informacje o konstrukcji lotniskowców, oskarżeni sfalszowali podpis prezydenta Roosevelta.

Jak wiadomo, w obecnym procesie występują oskarżeni: Fryzjerka ze statku „Europa” Johann Hoffman, niemiec Hermann Voss, naturalizowany Amerykanin, b. żołnierz armii amerykańskiej, Niemiec Erich Glaser i Niemiec Gustaw Rumrich.

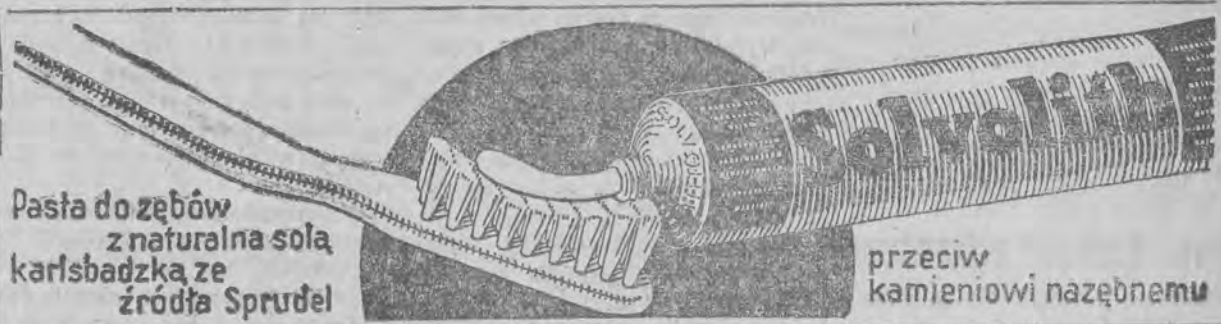
Prok. Hardy opisał sposób, w jaki organizacja szpiegowska kierowana była z Berlina.

Informacje, zdobyte przez a-

gentów w Stanach Zjednoczonych przekazywane były do Niemiec za pośrednictwem Niemców.

Dwaj przedstawiciele Stanów Zjednoczonych w niemieckim towarzystwie okrętowym stwierdzili łączność istniejącą między agentami, działającymi w Ameryce, a szefem służby szpiegowskiej w Berlinie.

Niemiec Sanders z Bremy, będący na usługach biur szpiegostwa morskiego, zażądać miał od jednego z oskarżonych, Gustawa Rumricha, informacji, o działalności amerykańskich zakładów przemysłowych, a szczególnie zakładów Dupont et Nemours i Bethlehem Steel Co.

Pasta do zębów z naturalną solą karlsbadzką ze źródła Sprudel

przeciw kamieniowi nązębnemu

JUTRO

ciągnięcie I kl.
Jeszcze dziś kup los
U WOLANOWA

PIOTRKOWSKA 11 i 72.

Walka o wspólną granicę z Węgrami

(Dokończenie ze str. 2-iej) wać rolę stróża na drodze do rumuńskiej i mossulskiej ropy.

W niemieckiej zależności ekonomicznej od Niemiec znajdują się Węgry:

„od których Niemcy odbierają 48 proc. ich eksportu. Tym tłumaczy się współpraca węgiersko - niemiecka, pomimo przyrodzonej niechęci, jaką węgry czują dla Niemców. Ekonomicznie zależność pociąga za sobą i w tym wypadku wzrost wpływów politycznych Niemiec: na rodowo - socjalistyczny ruch silnie rozrósł się na Węgrzech w ciągu ostatnich miesięcy — tym bardziej, że Niemcy wydały tu, wedle oceny ekspertów, przeszło 60 milionów franków na propagandę. Coprawda regent Horthy usiłuje zagrozić drogę fali narodowo - socjalistycznej, ale nie ulega wątpliwości, że w najbliżej przyszłości hitleryzm będzie przedstawiał na Węgrzech siłę, z którą działacze państwowi będą musieli się liczyć”.

Pozostaje Polska. Jak ułożą się w najbliższej przyszłości jej stosunki z Niemcami? Cytowany wyżej „Excelsior” nie porusza tego zagadnienia, ale ciekawy jest pod tym względem głos W. d'Ormesona w „Figaro”:

„Możliwe są dwie hipotezy. Albo Niemcy będą uprawiały, razem z Polską, antyrosyjską politykę, albo też zaczną szukać zbliżenia z Rosją kosztem Polski.

Gdyby Niemcy nie były rządzone przez Hitlera — nie ulega prawie żadnej wątpliwości, że polityka niemiecka poszłaby tą drugą drogą: tradycja pruska ma przede wszystkim antypolski charakter. Ale Hitler nie jest prusakim i jego polityka w stosunku do Polski i do wschodnich „junkrów” świadczy o tym wymownie. Dlatego też należy przypuszczać, że polityka Niemiec — przynajmniej tak długo, jak będzie kierowana przez Hitlera — będzie dążyła do zbliżenia z Polską, do zaspokojenia polskich ambicji i do wykorzystania ich przeciwko Rosji”.

Sześć punktów Hitlera

które nie dają nic, a biorą wiele

LONDYN, 17 października. — (Tel. wł.) — Dzisiejsza prasa londyńska, powołując się na źródła miarodajne, donosi, że rząd niemiecki przedstawił ambasadorowi angielskiemu w Berlinie plan nowej organizacji Europy.

Plan ten streszcza się w sześciu zasadniczych punktach:

- 1) Rzesza zagwarantować ma nietykalność wszystkich granic Francji.
- 2) Rzesza Niemiecka złoży deklarację, że Imperium Brytyjskie w swej obecnej formie i obszarze, uznaje za nietykalne.

3) Anglia, Niemcy i Francja ograniczają zbrojenia powietrzne przy pomocy paktów dwustronnych, to jest między Londynem i Berlinem oraz między Paryżem i Berlinem.

4) Francja i Anglia zobowiązują się nie zawierać żadnych paktów z Sowietami.

5) Francja i Anglia dadzą Rzeszy wolną rękę na wschodzie Europy.

6) Dawne kolonie niemieckie, będące obecnie w posiadaniu Anglii i Francji będą zwrócone Rzeszy.

Komentując ten projekt Hitlera, prasa angielska wątpi, czy może on być przyjęty, albowiem są to maksymalne żądania, które Niemcom dają wszystko, a mocarstwom zachodnim nie dają nic.

Wprost przeciwnie, odbierają wiele. Za głoszone gwarancje odbierają Anglii i Francji swobodę zbrojeń powietrznych, swobodę układów politycznych na wschodzie Europy oraz odbierają kolonie, które po traktacie wersalskim przypadły Francji i Anglii.

Niemcy w Szleswigu żądają moratorium i autonomii kulturalnej

PARYŻ, 17.10. (Tel. wł.) — Jak donosi kopenhaska „Politiken” pastor niemiecki Schmidt poseł niemiecki, reprezentujący północny Szleswig — wygłosił wczoraj w parlamencie sensacyjną mowę, która w

kołach duńskich wywołała zrozumiałe wrażenie. Pastor Schmidt domaga się dla Niemców w Danii moratorium, uważając, że tylko w ten sposób mienie niemieckie może zostać uratowane(?).

Agreement rządu włoskiego dla ambasadora Francois Ponceta

RZYM, 17.X (PAT.) — Rząd włoski udzielił agreement nowo-mianowanemu ambasadorowi francuskiemu w Rzymie Francois Ponceta.

Jednocześnie z udzieleniem agreement dla nowego ambasadora Francji w Rzymie Francois Ponceta, Włochy zawiadomiły

rząd francuski, iż zwróca się doń o agreement dla swego przyszłego ambasadora w Paryżu.

W kołach dobrze poinformowanych utrzymują, że na miejsce to przewidziany jest Guarilla, dotychczasowy ambasador Włoch w Buenos Aires.

Krwawe starcia w Wiedniu między hitlerowcami i katolikami

WIENIEŃ, 17.10. (PAT.) — W niedzielę doszło do szeregu krwawych starć pomiędzy narodowymi socjalistami a katolikami, którzy opuszczali kościoły

po nabożeństwie. W wielu wypadkach publiczność katolicka reagowała czynnie na te zaczepki.

150 milionów koron wymieniono na Śląsku Zaolzańskim za złote

CIESZYN, 17.10. (PAT.) — Do niedzieli 16 b. m. włącznie wymieniono w poszczególnych punktach

wymiany na Śląsku Zaolzańskim korony czeskie na złote na sumę ok. 150 milionów koron czeskich.

Jeden z kierowników organizacji szpiegowskiej William Lonkowski, podający się za stroicela fortepianów, zdobył szereg informacji poufnych od drugiego oskarżonego, Niemca Otto Vossa, mechanika lotniczego.

Voss i Lonkowski spotykali się u córki bankiera niemieckiego, Senty Wagner.

Członkowie organizacji zbiegli się też w apartamentach Ignacego Griebła, który zbiegł do Niemiec przed wykryciem całej afery.

Griebel odbyć miał w hotelu Eden w Berlinie z mjr. Udo von Boninem, przydzielonym do ministerstwa wojny Rzeszy rozmowę.

Kpt. Erich Pfeiffer, jeden z 14 dalszych oskarżonych, przebywający w Niemczech, według twierdzenia prokuratora, miał się chwalić, że posiada agentów we wszystkich ważniejszych amerykańskich zakładach przemysłu lotniczego.

Suma 70-ciu tys. dolarów, zna-

leżona u trzeciej oskarżonej, występującej w obecnym procesie, Johann Hoffman w chwili jej arestowania w domu, przeznaczona była na opłacenie usług szpiegowskich, z czego, według prokuratora, 30 tys. dolarów miał otrzymać Rumrich, a 40 je go współnik.

Zmarł Karol Kautsky

AMSTERDAM, 17.10. (PAT.) — Zmarł tu w wieku lat 84 Karol Kautsky, jeden z czołowych teoretyków marksizmu. Kautsky osiadł w Amsterdamie jeszcze przed przyłączeniem Austrii do Rzeszy.

Prezydent Lebrun przy stoisku czeskim w Paryżu

PARYŻ, 17.X. (Tel. wł.) — Prezydent Francji Lebrun w towarzystwie adiutantów i szeregu wybitnych osobistości dokonał otwarcia paryskiej wystawy samochodowej. Przy stoisku Skody, która pokazała szereg udoskonalień, prezydent Lebrun zauważył wiszącą nad stoiskiem wielką mapę Czechosłowacji, na której były oznaczone nowe granice republiki. Obecni zwrócili uwagę, że prezydent Lebrun poważnie przyjrzał się tej mapie pochylili głowę i nie mówiąc słowa, odszedł od stoiska Skody.

Wstrzymanie rozmów telefonicznych między Czechami a Polską

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Czechosłowacja ponownie zarządziła wstrzymanie prywatnych rozmów telefonicznych z Polską.

P. Budzyńska odznaczona Medalem Niepodległości

Dekretem p. Prezydenta Rzplitej p. Izabela Budzyńska została odznaczona Medalem Niepodległości za prace w organizacjach niepodległościowych.

Znów 101 osób pozbawiono obywatelstwa Rzeszy

BERLIN, 17.10. (PAT.) — „Reichsanzeiger” ogłasza liczbę osób, które ministerstwo spraw wewnętrznych Rzeszy z dniem 13 października r. b. pozbawiło obywatelstwa niemieckiego. Liczba ta wynosi 101 osób.

Gęstość zaludnienia na ziemi

Na podstawie ogłoszonej ostatnio statystyki amerykańskiej najmniej zaludnionym krajem na świecie jest Brazylia, mająca jedynie 5 mieszkańców na kilometr kw. Dalej idą: Sowieci z 8 mieszkańcami na klm. kw., w Stanach Zjednoczonych jest ich też niewiele, bo 15 na klm. kw. Do najgęściej zalud-

nionych krajów należą: Belgia — 273 mieszkańców na klm. kw., Holandia — 250. W Niemczech statystyka wyraża się liczbą 144 osób na klm. kw., we Włoszech — 137,7. W Polsce mieszka średnio 89 osób na 1 klm. kw. Na kuli ziemskiej mieszka przeciętnie 16 osób na 1 klm. kw.

Rokowania handlowe polsko-niemieckie

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W związku z nową sytuacją wytworzoną z jednej strony przez powrót do Polski Śląska Zaolzańskiego, z drugiej zaś przez przyłączenie krajów sudeckich do Rzeszy Niemieckiej spodziewane jest podjęcie rokowań gospodarczych polsko-niemieckich.

Rokowania te odbędą się prawdopodobnie w Berlinie w połowie przyszłego miesiąca.

Delegacji polskiej przewodniczyć będzie dyrektor departamentu handlowego w ministerstwie przemysłu i handlu p. Geppert.

Pos. Idman odwołany

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Odwołany został długolętni poseł Finlandii w Warszawie dr. Idman.

Oficjalne wyniki zawodów o puchar Gordon-Bennetta

BRUKSELA, 17.10. (PAT) — Oficjalne wyniki tegorocznych zawodów o puchar Gordon-Bennetta są następujące:

1. kpt. JANUSZ Antoni, inż. JANIK, Balon LOPP. 1.692 km. 33:47 godz. lotu.

2. kpt. THONNARD (Belgia). Balon „S. 2.” 1463 km. 33:55 godz.

3. inż. KRZYSZKOWSKI, inż. ŁAŃCUCKI. Balon „Warszawa 2”. 1.444 km. 33:33 godz.

4. DOLLFUS (Francja). Balon „Maurice Mallet”. 1.406 km. 33:25 godz.

5. por. KOBLANSKI, por. PATALAN. Balon „Polonia 2”. 1.369 km. 33:45 godz.

6. DEMUYTER (Belgia). Balon „Belgica”. 1.336 km. 31:35 godz.

Organizacja przyszłych zawodów powierzona została Polsce.

Uciekł z aresztu

KOŁO, 17.10. (PAT). Z aresztu miejskiego w Kłodawie wydostał się na wolność przez wyrwanie skobli z zamkiem niejaki Okucki Edward, lat 32, mieszkaniec wsi Hilarów gm. Drzewce pow. kolskiego, który osadzony został w areszcie pod zarzutem kradzieży. Zarządzone pościgi nie dały narazie rezultatu.

Zmarł Juźnyj założyciel teatru „Siniaja Ptica”

PRAGA, 17.10. (PAT). W dn. wczorajszym w jednym z sanatoriów praskich zmarł w 55 roku życia Jakub Juźnyj, założyciel i długolętni dyrektor znane go rosyjskiego emigracyjnego teatru objazdowego „Siniaja Ptica”. Jak wiadomo, swego czasu w teatrze tym występował Fryderyk Jarossy.

Pociąg wpadł na samochód straży

WIENIEN, 17.10. (PAT) — W Austrii obok stacji kolejowej Absdorf najechał wczoraj wieczorem pociąg osobowy na przejeżdżający przez tor kolejowy samochód ciężarowy straży ogniowej. Sześciu strażaków roniło śmierć na miejscu.

Trzęsienie ziemi

SANTANDER, 17.10. (PAT) — Ubiegłej nocy odczuto tu silne trzęsienie ziemi. W wielu domach wyleciały szyby. Mury zarysowały się a dachy zostały uszkodzone. W chwili paniki ludność zaczęła pośpiesznie opuszczać swe domy, wybiegając na ulice i place miasta. Drugi wstrząs nastąpił w kilka minut później ale z mniejszą siłą.

Stan oblężenia w Jerozolimie

Rząd angielski ma zamiar przekreślić całkowicie deklarację Balfoura

LONDYN, 17 października. (PAT) — Na skutek coraz trudniejszej do opanowania sytuacji w Jerozolimie wprowadzono wczoraj stan oblężenia. Wszystkie bramy, wiodące do miasta, zostały zamknięte z wyjątkiem bramy od strony Jaffy, przez którą cały ruch odbywa się pod ścisłym nadzorem wojsk brytyjskich.

Okolice Jerozolimy zupełnie opustoszały i widać na nich tylko patrole policyjne.

Obecnie stan wyjątkowy wprowadzony jest już w 12 miastach Palestyny.

Mimo tych zarządzeń, słychać

jeszcze ciągle odgłosy strzałów w różnych dzielnicach miasta.

W pobliżu bramy Jaffskiej aresztowano dziś około 150 arabów, którzy udawali się do pracy, nie zważając na zakaz opuszczania mieszkań. Połączenie telefoniczne między starą dzielnicą Jerozolimy, a innymi częściami miasta jest przerwane. Zakaz opuszczania mieszkań został również ogłoszony w Ramallah.

W Jerozolimie zamknięte są wszystkie sklepy arabskie.

JEROZOLIMA, 17.10. (PAT) — Aktywiści arabscy ostrzeliwali dziś brytyjski patrol wojskowy w oko-

licy Sarafand. Trzech żołnierzy zostało rannych.

W pobliżu Jaffy aresztowano dziś araba, który rozklejał proklamacje wywrotowe.

W Haifie aresztowano dwóch arabsów w chwili, gdy rozdawali podburzające słotki.

JEROZOLIMA, 17.10. (PAT) — Wysoki komisarz Mac Michael powrócił wczoraj z Londynu samolotem.

LONDYN, 17 października. (PAT) — „Daily Herald” donosi, że rząd brytyjski zamierza porzucić plan

podziału Palestyny na dwa państwa, żydowskie i arabskie.

Łącznie z tym rząd brytyjski zamierza jakoby również bardzo znacznie ograniczyć możliwości rozwoju żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie.

Decyzja ta jak dowiaduje się „Daily Herald”, oparta jest na zaletach komisji pod przewodnictwem Wodheada, która wysłana została do Palestyny w marcu bieżącego roku dla przestudiowania technicznych i praktycznych możliwości podziału kraju na dwa państwa. Raport tej komisji, który ma być ogłoszony w końcu b. m. oznajmi, jak twierdzi „Daily Herald”, że plany podziału przedstawione przed 18 miesiącami przez komisję królewską wysłaną do Palestyny są niepraktyczne i niewiarygodne.

„Daily Herald” twierdzi, że członkowie najwybitniejszego członkowie gabinetu a mianowicie premier Chamberlain, Simon, Halifax, Hoare, którzy wogóle byli przeciwni podziałowi i którzy są zwolennikami ograniczenia możliwości rozwoju żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie wykorzystują zalety tego raportu i nalegać będą na to, aby imigracja żydowska do Palestyny została całkowicie zatrzymana na przeciąg 2-ech lat lub by była zredukowana do zupełnego minimum.

Równocześnie rząd brytyjski — jak twierdzi „Daily Herald” rozważy również wstrzymanie sprzedaży ziemi żydom w Palestynie. Oznaczałoby to — zdaniem dziennika — zupełne przekreślenie deklaracji Balfoura.

Chińczycy ewakuowali Kanton

W mieście proklamowano stan oblężenia

KANTON, 17.10. (PAT). Agencja Central News komunikuje, że wskutek zupełnie zniszczenia fortyfikacji pod Uajczou wojska chińskie musiały wczoraj wieczorem ewakuować miasto i wycofać się na okoliczne wzgórza.

Wobec stałego zbliżania się wojsk japońskich w Kantonie proklamowano nocy ubiegłej stan oblężenia.

Miasto było kilkakrotnie bombardowane przez lotnictwo japońskie, które również obrzuci-

ło bombami dworzec Uongha oraz szereg miejscowości w południowej części prowincji Kwantung.

Do Suatou przybyły trzy parowce brytyjskie, by zabrać na pokład uchodźców angielskich.

Rozwiązanie stronnictwa Benesza?

Gmach zlikwidowanych łóż wolnomularskich nazwany domem księdza Hlinki

PRAGA, 17.10. (PAT) — Wczoraj wieczorem rozeszła się tu wiadomość o zamierzonym rozwiązaniu przez rząd stronnictwa narodowo-socjalistycznego, będącego jak wiadomo ugrupowaniem b. prezydenta Benesza i posiadającego do niedawna duże wpływy w państwie.

Aczkolwiek pogłoska ta nie znalazła dotychczas potwierdzenia, może na przypuszczać, że była ona wyrazem reakcji pewnych kół obecnego rządu przeciwko wysiłkom osobistości, które mimo formalnego wycofania się z życia politycznego,

nie rezygnują z wpływów na losy państwa, a które to osobistości, jak twierdzą w kołach politycznych, przeciwstawiają się tendencjom reprezentowanym przez nowego kierownika czeskiej polityki zagranicznej.

BRATYSŁAWA, 17.10. (PAT) — Gmach rozwiązanych przez rząd słowacki łóż wolnomularskich w Bratysławie został skonfiskowany na rzecz państwa słowackiego i nazwany domem Księdza Hlinki.

W domu tym znajdują obecnie po-

mieśczenia biura t. zw. gwardii ks. Hlinki oraz urząd dla spraw opieki społecznej.

Podjezrzany argument dla akcji antyżydowskiej we Włoszech

RZYM, 17 października (PAT) — Oficjalna włoska agencja Stefani donosi:

Wykrycie organizacji antyfaszystowskich, kierowanych przez żyda prof. Colorni oraz aresztowanie innych żydów za wrogość dla rządu działalność, wśród nich b. deputowanego Philipsona, odbiło się szerokim echem w prasie włoskiej, która podkreśla że działalność aresztowanych rozpoczęła się na długo przed wydaniem we Włoszech ustaw rasowych w stosunku do żydów.

Colorni, który liczy lat 29 i jest profesorem szkoły normalnej w Trieście, rozpoczął swą działalność antypaństwową w porozumieniu z międzynarodowym żydostwem, dwa lata temu, po swej podróży do Paryża, z okazji 300-lecia Descartes'a. Odbywał on częste zagraniczne podróże w związku ze swą działalnością antyfaszystowską.

Colorni ożeniony jest z żydówką niemiecką Ursulą Hirschmann.

Były deputowany Dino Philipson był dosyć znanym parlamentarzystą przed marszem na Rzym i jakkolwiek usunął się od tego czasu od życia politycznego, to jednak prowadził stale podziemną robotę przeciwko ustrojowi Włoch. Philipson złączony jest węzłami pokrewieństwa z rodziną Rotschildów.

Odpowiedź Włoch w sprawie losów żydów

RZYM, 17.10. (PAT). Rząd włoski wręczył ambasadorowi Stanów Zjednoczonych w Rzymie odpowiedź na notę amerykańską w sprawie losu żydów-obywateli amerykańskich, zamieszkałych we Włoszech. Aczkolwiek o treści odpowiedzi za chowują tu dyskrecję, w kołach poinformowanych słychać, że ma ona być zadawalająca z uwzględnieniem oczywiście obecnych warunków.

Audycje ukraińskie w radiu niemieckim

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje: Zwracają uwagę, że niemieckie rozgłośnie radiowe wprowadzają audycje ukraińskie już teraz na stałe. Po raz pierwszy audycja taka nadawana była w Wiedniu w dn. 30 września. Obecnie oblatują ukraińskich słuchaczy stała stacja wrocławska.

CASINO Niedowolnie ostatni dzień! Wobec niebывалego powodzenia prolougujemy jeszcze o 1 dzień

P. 12. 2. 4. 6. 8. 10
Przygody Tomka Sawyera

wg. Marka Twaina.
Dziś o g. 12 i 2-jej
2 poranki 85
Ceny od 85 gr.

JUTRO PREMIERA „GRANICY”

EUROPA Czarująca para kochanków
P. 12. 2. 4. 6. 8. 10
Jeanette Mac Donald i Nelson Eddy
Drugi tydzień rekordowego powodzenia!
w wielkim przeboju muzycznym
„ZŁOTOWŁOSA”

Dziś o g. 12 i 2
2 poranki 80
Ceny od 80 gr.

Sala FILHARMONII RECITAL CHOPINOWSKI
Tel. 213-84
HENRYK SZTOMPKA
znakomity pianista, uczeń Paderewskiego.
Czwartek, dnia 20 b. m. o godz. 8.45 wiecz.
W programie: 4 ballady, Barkarolla, Berceuse, Scherzo, Etiudy, Mazurki, Nokturny i inne.
Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

Sala Filharmonii tel. 213 84
DZIŚ, o g. 4.30 popoł. i 9.30
„BURZA” 3 DNI ŚWIĄTECZNYCH PRZEDSTAWIEŃ!
Kier. Klara Segalowicz
Dyr. Zarz. M. Mezo
w rewelacyjnej obsadzie najlepszych sił sceny żydowskiej. Przekład: Aron Cejtin. Inscenizacja: Leon Schiller. Reżyseria: Maksymilian Wiskind. Dekoracje i kostiumy Władysław Daszewski. Muzyka: Artur Malawski. Choreografia: Tatiana Wysocka. Bilety już do nabycia w kasie Filharmonii.

Dnia 6 listopada wszyscy do urn wyborczych

Jak wybieramy senatorów?

W dniu 23 b. m. zebrania obwodowe wyłonią delegatów do kolegiów wojewódzkich

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Po ustaleniu we wszystkich 104 okręgach wyborczych list kandydatów na posłów do sejmu, przeniosł się główny ciężar prac okręgowych komisji wyborczych na przygotowanie wyborów do senatu.

Wybory te są — jak wiadomo — dwustopniowe. Pierwszy stopień wyborów do senatu przeprowadzony będzie w dniu 23 b. m. przez zebrania obwodowe, wybierające delegatów do wojewódzkich kolegiów wyborczych. W drugim stopniu wyborów — w dniu 13-ym listopada r. b. — te kolegia wyborcze wybiorą senatorów.

Wybory do senatu zbierają się w dniu 23 b. m. o określonej godzinie w swoich obwodach i na posiedzeniu, odbytym pod przewodnictwem przewodniczącego zebrania obwodowego wybierają ze swego grona, liczącego z reguły 90 do 120 wyborców — jednego delegata do kolegium wojewódzkiego.

Przewodniczący zebrań obwodowych rozesłali już w ciągu dwóch dni ubiegłych wezwania imienne do wszystkich uprawnionych do wzięcia udziału w pierwszym stopniu wyborów do senatu, wzywając ich do przybycia w niedzielę, dn. 23 b. m. o oznaczonej godzinie na zebranie obwodowe w oznaczonym lokalu.

Zebrania obwodowe powinny odbyć się bezwarunkowo 23 b. mies.

Zebrania obwodowe powinny trwać bez przerwy aż do wyboru delegata.

Przybyli na zebranie wyborcy zapisują się na listę obecności. Przewodniczący otwierając posiedzenie, objaśni wyborcom cel i znaczenie dokonywanych czynności, prawa wyborców, sposób zgłoszenia kandydatów oraz wypełniania kart głosowania.

Zgłaszanie kandydatów odbywać się będzie ustnie.

Każdy wyborca zgłosić może tylko jednego kandydata, z pośród uprawnionych do udziału w zebraniu, chociażby nieobecnego, ale pod warunkiem jednoczesnego przedstawienia jego zgody na piśmie.

Po ustaleniu listy kandydatów następuje głosowanie kartami, uprzednio przygotowanymi przez przewodniczącego. Na karcie pisze się imię i nazwisko tylko jednego kandydata, zgłoszenie bowiem na karcie większej ilości nazwisk powoduje nieważność głosu.

Do ważności pierwszego głosowania niezbędnym jest, ażeby kandydat otrzymał bezwzględną większość głosów, t. j. więcej niż połowę. Pod uwagę bierze się w tej mierze liczbę ważnych kart, nie zaś liczbę głosujących.

Przy powtórnym głosowaniu następuje ponowne zgłoszenie kandydatów. Warunek otrzymania bezwzględnej większości głosów obowiązuje i przy powtórnym głosowaniu.

Przy głosowaniu ściślejszym niema ponownego zgłaszania kandydatów, natomiast głosuje się tylko na pierwszych co najwyżej trzech kandydatów, którzy w drugim głosowaniu otrzymali największe ilości głosów. Za wybranego w głosowaniu ściślejszym uważa się kandydata, który otrzymał zwykłą większość ważnych głosów. W razie równości rozstrzyga los, wy-

ciągnięty przez przewodniczącego.

Przewodniczący zebrania obwodowego, po ukończeniu wyborów poda do wiadomości wybranemu delegatowi, że zebranie wojewódzkiego kolegium wyborczego odbędzie się 13 listopada r. b. w mieście wojewódzkim i że należy w tym dniu stawić się na godzinę 10 rano w gmachu województwa bez wezwania.

Plk. Miedziński ubiega się o mandat senatorski

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Jak mówią p. plk. Miedziński ubiegać się ma o mandat senatorski w województwie lubelskim.

Jak utracono kandydaturę inż. Krzyżaka

Z Krakowa donoszą: Kłeska sekretarza O.Z.N., inż. Krzyżaka, który uzyskał jeden głos na 71 ważne oddanych kartek budzi tu tym większe wrażenie, że OZON na kolegium wyborczym naogół głosował zwartą masą, a między innymi utracił kandydaturę b. pos. Pochmarskiego.

B. pos. Pochmarski jest b. legionistą, cieszy się pewnymi sympatiami w Krakowie, odmó-

wił jednak przystąpienia do O. Z. N. i w rezultacie na posiedzeniu kolegium krakowskiego otrzymał tylko 11 głosów. Pomimo takiej zwartości O. Z. N. p. Krzyżak został jednak utracony.

Mowa min. Kościalkowskiego

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Minister opieki społecznej p. Kościalkowski zapowiedział swoją mowę kandydacką na przyszłą niedzielę w Trokach.

Mówić będzie o zagadnieniach opieki społecznej i potrzebach ziemi Wileńskiej.

Dr. Pułek zwyciężył w walce z kandydatem O. Z. N.

Z Krakowa donoszą:

Wybór p. Pułka na kandydata do sejmu w okręgu Wadowice dokonał się jakoby w walce pomiędzy kandydatem O. Z. N. a dr. Pułkiem. W wyniku tej walki upadł jeden z kandydatów ozonowych niejaki p. Nowiski.

DZIŚ I JUTRO
możesz nabyć Twój szczęśliwy los
w kolekturze „ZACHĘTA”
Piotrkowska 54 (róg Narutowicza)
Ciągnięcie rozpoczyna się 19 bm.

Kola polityczne komentują drugą mowę katowicką p. wicepremiera

Warszawski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W kołach politycznych głównym tematem rozmów są dziś komentarze do drugiej mowy katowickiej p.

wicepremiera Kwiatkowskiego.

Przedewszystkim zwracają uwagę na pominięcie przez główny organ OZON-u „Gazetę Polską” kilku doniosłych ustępów tego przemó-

wienia. Opuszczono tam wszystko, co p. wicepremier mówił o rokowaniach z opozycją, o patriotycznym usposobieniu tej opozycji, a także te ustępy, które zawierały krytykę obu ordynacji wyborczych i tezy naprawy tych ordynacji.

Poza tym w kołach politycznych niektórzy usiłują podkreślić szczególnie znaczenie tych ustępów przemówienia, które miały jakoby być zapowiedzią jakiegoś aktu prawnego przeciwko komunistom. Inni znów podkreślają rzekome zapowiedzi ustawy antymasońskiej itp.

Z wielkim bólem podajemy do wiadomości, że w dniu 15 października r. b. rozstał się z tym światem współwłaściciel naszej firmy

S. + P.

BRUNO GOLDBERG

Wielkie zalety serca zjednały Mu powszechny szacunek. W Zmarłym tracimy człowieka o nieskazitelnym charakterze. Niech Mu ziemia lekka będzie!

Zakłady Graficzne „ASKANIA”

Pogrzeb odbędzie się dziś, o g. 4 pp. z kaplicy na Starym Cmentarzu Ewangelickim.

Z powodu zgonu

I. J. Cudeka Herszenberga

wyrazy głębokiego współczucia pozostałej Rodzinie i firmie M. Sz. Herszenberge, Svnowie i Halbersztadta Spadkobiercy składają

Reichman, Halpern i S-ka

Poważny stan zdrowia prezydenta Atatürka

STAMBUL, 17.10. (PAT) — W dzisiejszej prasie południowej ogłoszono następujący komunikat w sprawie stanu zdrowia prezydenta Atatürka: Cierpienie wątroby prezydenta, które miało dotychczas przebieg normalny, pogorszyło się nagle w ciągu niedzieli, czego objawem było stale wzrastające osłabienie, zaburzenia nerwowe oraz zakłó-

cenia w systemie trawienia. Dziś około godz. 10-ej rano zazna czyła się lekka poprawa. Zdaniem jednak lekarzy, pod których opieką znajduje się prezydent, stan jego zdrowia należy uważać w dalszym ciągu za poważny. Zapowiedziano wydawanie dalszych komunikatów o przebiegu choroby.

PIERWSZORZĘDNE
MYDŁO DO GOLENIA „MAJOLA”
PIENISTE ŁAGODNE TANIE

WARSZAWSKIE LABORATORIUM CHEMICZNE S.A.

Zgon prof. A. Michałowskiego

WARSZAWA, 17.X. (PAT) — Dziś po południu zmarł w Warszawie przeżywszy lat 87 Aleksander Michałowski, znakomity pianista.

Aleksander Michałowski urodził się w roku 1851 w Kamieńcu Podolskim. Studia muzyczne odbywał w Lipsku u Moschelesa i Coccusa i w Berlinie u Tausiga oraz we Lwowie, gdzie zbliżył się najbardziej do źródła tradycji szopenowskiej, studiując u Karola Mikulęgo, ucznia Szopena.

Koncertuje od roku 1869 naprzód w Niemczech — w Lipsku, Dreźnie i Berlinie, po tym przez lat blisko 60 niemal wyłącznie w kraju. Wcześniej też zaczyna pracę pedagogiczną. W roku 1891 obejmuje wyższą klasę fortepianu w konserwatorium muzycznym w Warszawie, a w roku 1918 profesurę w wyższej szkole muzycznej w Warszawie. Wykształcił muzycznie duży zastęp uczniów, wywierając olbrzymi wpływ na kształtowanie się stylu szopenowskiego wśród młodej generacji pianistów.

Był też autorem szeregu utworów fortepianowych (polonezy, nokturny, kołysanki, mazurki, walce, romanse, preludia, gawoty, menuety), opracował komplet dzieł Szopena, wydał studia przygotowane do utworów Szopena, 3 głosowe inwencje Bacha, Gradus ad Parnassum Clementiego, „Perpetuum Mobile” Webera i in.

W roku 1929 Aleksander Michałowski obchodził jubileusz 60-lecia pracy artystycznej i pedagogicznej, w roku 1934 jubileusz 65-lecia pracy.

Odnaczony był komandorią orderu Polonia Restituta i Złotym Krzyżem Zasługi.

Ze śmiercią i. p. Aleksandra Michałowskiego ubywa jeden z największych polskich pianistów i jeden z najwspanialszych przedstawicieli tradycji szopenowskiej.

Grę artysty cechował dyskretny i szlachetny liryzm bez wszelkiej przesady emocjonalnej, technikę jego zaś cechował niezwykle spokojny i równowaga.

Najboleśniej odczuje śmierć wielkiego artysty Warszawa, szczególnież cżcia otaczająca sędziwego artystę, który przez cały swój długi żywot niemal nie opuszczał miasta.

Studenci-endecy pobili profesora Łempickiego i jego córkę

LWÓW, 17 października. — (Tel. wł.) — W dniu wczorajszym na uniwersytecie lwowskim miał miejsce niesłychanie brutalny napad.

Oto przypadkowym świadkiem ekscesów na uniwersytecie był profesor Łempicki oraz idąca z nim jego córka.

Prof. Łempicki zauważył, jak większa grupa studentów endeckich napastuje studenta - żyda.

Wówczas prof. Łempicki stanął w obronie napadniętego i w ostrych słowach potępił napastników. W tym momencie owa grupa studentów pobiła tak prof. Łempickiego jak i jego córkę.

Na wszczęty alarm przybiegło kilkunastu poważniejszych studentów, którzy oburzeni karygodnym postępkami endeków,

na miejscu wymierzili sprawcom napaści sprawiedliwość.

Napad wywołał wśród społeczeństwa lwowskiego olbrzymie oburzenie.

Regulamin wpisu nowych adwokatów

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wydział wykonawczy naczelnej rady adwokackiej przygotowuje regulamin wpisu nowych adwokatów. Z list kandydatów, nadsyłanych przez okręgowe rady adwokackie, wydział wykonawczy będzie wybierał nowych adwokatów, zasięgając opinii członków naczelnej rady adwokackiej, mających siedzibę w okręgach, w których kandydat zamierza się osiedlić.

KINO **STYLOWY** (Kilińskiego 123) Pod nowym kierownictwem!

Dziś wspaniała premiera! Ulubieniec kobiet **GUSTAW FRÖHLICH** w niezwykle atrakcyjnym i fascynującym filmie pt. **„ALARM W PEKINIE”**

Na straży bezpieczeństwa...

Konferencja w starostwie w sprawie zapobieżenia na przyszłość katastrofom budowlanym

W dniu wczorajszym w starostwie grodzkim pod przewodnictwem starosty grodzkiego, dr. L. Mostowskiego przy udziale prokuratora sądu okręgowego, dr. Spólnika, kierownika inspekcji budowlanej, inż. Kopcia oraz komendanta policji m. Łodzi insp. Niedzielskiego, odbyła się konferencja w sprawie zapobieżenia na przyszłość katastrofom budowlanym, jakie w ostatnich czasach miały miejsce na terenie miasta.

Na konferencji tej stwierdzono, iż poza wzmocnioną kontrolą budynków, którą przeprowadza organa techniczne inspekcji budowlanej, straż oświatowej oraz policji, obowiązani są właściciele, względnie osoby w ich imieniu działające, w myśl istniejących przepisów, do utrzymywania w sposób należyty budynków i niedopuszczania do stanu zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.

W związku z tym wszyscy zainteresowani winni niezwłocznie przystąpić do badań budyn-

ków przez uprawnionych inżynierów względnie budowniczych, a w szczególności balkonów, zbiorników z wodą, schodów i stropów. Szybkie przystąpienie do sprawdzania stanu bezpieczeństwa budynków leży w interesie osób odpowiedzialnych za stan danych budynków, a to w celu uniknięcia konsekwencji karnych i cywilnych.

Nietylko bowiem będą aresztowani i karani ci, którzy do puścili do katastrofy, ale również te osoby odpowiedzialne

za stan budynków, które dopuściły do stanu zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.

Tam gdzie zbiorniki z wodą zostały wybetonowane, należy o tym niezwłocznie powiadomić inspekcję budowlaną w celu uzyskania zgody na instalację takich zbiorników przy czym p. prokurator podkreślił, iż za zbiorniki z wodą nie tylko są odpowiedzialni właściciele względnie administratorzy posesji, ale również przedsiębiorcy, którzy zbiorniki te instalowali.

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Duszkiwiczowej, Zgierska 146, J. Hartmana, Brzezińska 24, W. Rowińskiej, Plac Wolności 2, A. Perelmana i S-ka, Cegielniana 32, W. Danieleckiego, Piotrkowska 127, F. Wójcickiego, Napiórkowskiego 27, K. Kempfi, Karolewska 48, J. Cymena, Wólczajska 37.

Zł. 1.000.000

można wygrać w szczęśliwej kolekturze Narutowicza 88, Ch. Wolman, Pl. Reymonta 3/4 Ciągnięcie już 19 bm.

POWTÓRNA REJESTRACJA ROCZNIKA 1918. — Dziś winni się stawić do rejestracji w wydziale wojskowym zarządu m. Łodzi przy Al. Kościuszki 19, mężczyźni rocznika 1918, zamieszkali na terenie III komisariatu o nazwiskach na litery L, Ł, M oraz zamieszkali na terenie IX kom., o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F.

ZGONY NA CHOROBY ZAKAZNE. — W roku 1937 na dur brzuszny zmarły 98 osoby, na odrę 16, na płonicę 27, na krztusiec 43, na błonicę 41, na grypę 86 i na czerwonkę 6. Statystyka porównawcza z lat ostatnich notuje pomyślny objaw kurczenia się stopy umieralności, zwłaszcza umieralności z chorób zakaźnych.

DZIAŁ KWALIFIKACJI SZPITALNYCH. — Dział kwalifikacji szpitalnych, mieszczący się obecnie przy ul. Żeromskiego 4, z dniem 20 b. m., czwartek, przeniesiony zostanie na ul. Gdańską 88, (siedziba pogotowia miejskiego).

Odnaczeni pracownicy Funduszu Pracy w Łodzi

Niżej wymienieni pracownicy wojewódzkiego biura funduszu pracy w Łodzi zostali odnaczeni za usługi na polu pracy zawodowej:

Srebrnym Krzyżem Zasługi pp. Chwałkowski, Jędrzejczak, Kowalski, Małski, Polkowski i Sapiński.

Brazowym Krzyżem Zasługi: pp. Chaladaj, Chmielewski, Cyperling, Górcski, Karbowska, Kasperak, Kula, Lisiecka, Makowski, Malatyński, Manugiewicz, Mikulski, Pachała, Paluszny, Pawłowski, Piechota, Pluciński, Siedlanowska, Szymel, Wasiaś, Worobiowa, Zdzienicka.

Komwojazerowie opodatkowali się na FON

Dowiadujemy się, że stowarzyszenie komwojazerów łódzkiego okręgu zgłosiło akces na rzecz Funduszu Obrony Narodowej.

W związku z tym rozpoczęła się już na terenie organizacji zbiórka na dozbudowanie armii. Wysłano do członków specjalny okólnik z apelem do opodatkowania się na FON.

Balkon, który grozi runięciem Muszą być wydane zarządzenia w stosunku do opieszalych właścicieli domów

Kilka ostatnio zanotowanych katastrof budowlanych w Łodzi obudziło czujność nie tylko władz bezpieczeństwa i czynników powołanych do strzeżenia życia i mienia obywateli, ale i czujność samych Łódzian.

Niema dnia, aby bądź bezpośrednio do inspekcji budowlanej, bądź do związku lokatorów i sublokatorów województwa łódzkiego, nie wpływały zażalenia na fatalny stan mieszkań, czy domów.

Przed dwoma dniami wpły-

nęło do związku lokatorów alarmujące zameldowanie, że dom przy ul. Krótkiej 4 grozi katastrofą.

Jak zdołaliśmy ustalić, wspomniany dom otoczony jest drewnianym balkonem, który prowadził do mieszkań kilku lokatorów, m. in. H. Lewkowicza, A. Najdaka i in.

Balkon jest sklecony z drewnianych desek, które na skutek braku zabezpieczenia przed deszczem, w ciągu kilkunastu lat swego istnienia przegniły

niemal całkowicie. Nadwątlone deski stwarzają istotnie stan wysoce niebezpieczny, to też właściciel domu, L. Szysze i A. Żarnowski zainteresowani w tej sprawie, obiecali natychmiast przystąpić do remontu.

Do tej jednak pory prac remontowych nie rozpoczęli, a jedynym zabezpieczeniem był... zakaz chodzenia po balkonie.

Oczywiście nie jest to żadne rozwiązanie, a lokatorów z jednej strony pozbawia możliwości korzystania z balkonu, a z drugiej — naraża na wielkie niebezpieczeństwo.

Jak zdołaliśmy ustalić, w tym samym domu w mieszkaniu lokatora S. Wołkowicza po długi do tego stopnia opuściła się, iż grozi w każdej chwili runięciem do niżej położonego mieszkania.

Zarówno w zacytowanych wypadkach, jak i w szeregu innych, które doszły do wiadomości zw. lokatorów, podjęte zostały natychmiastowe kroki w inspekcji budowlanej. Inspekcja w ciągu dnia dzisiejszego przeprowadzi lustrację, wyda odpowiednie zarządzenia i pociągnie winnych do odpowiedzialności za stworzony stan.

Jak się jednocześnie dowiadujemy, związek lokatorów i sublokatorów (Piotrkowska nr. 107) będzie ponownie interweniował u prezydenta Łodzi, p. Godlewskiego w sprawie wydania jaknajstrzeższych zarządzeń w stosunku do opieszalych właścicieli domów.

„PALACE”
WIELKI TRIUMF
PAULI WESSELY
w arcyfilmie
„Córka Znachora”
Dziś o godz. 12 i 2-ej 2 poranki od 80 gr.

Do Łodzi napływa biedota

W ciągu 17 lat ludność miasta wzrosła o 48 procent

Według obliczeń wydziału statystycznego zarządu miejskiego w Łodzi stan ludności naszego miasta przedstawiał się w okresie od 1 kwietnia 1937 roku do 1 kwietnia 1938 roku następująco:

Na dzień 1 kwietnia 1937 roku było 657,652 mieszkańców, na dzień 1 stycznia 1938 roku było 665,214 mieszkańców i na dzień 1 kwietnia 1938 roku — 669,125 mieszkańców.

Ludność Łodzi w tym okresie wzrosła o 11,473 osoby. Fakt tak znacznego wzrostu ludności miasta w okresie jednego roku zasługuje na podkreślenie, tym więcej, że jest to tylko jedno z ogniw w łańcuchu nieprzerwanego rozwoju ludności Łodzi.

Przypomnieć należy, że pierwszy powszechny spis ludności, przeprowadzony w roku 1921, wykazał na

terenie Łodzi niespełna 452 tysiące mieszkańców, drugi zaś spis, dokonany w 1931 roku, wykazał 605 tysięcy mieszkańców. A zatem w ciągu ostatnich siedemnastu lat liczba mieszkańców Łodzi zwiększyła się o 217 tysięcy osób, t. j. o 48 proc.

Olbrzymi ten przyrost Łódź zawdzięcza w znacznej mierze napływowi ludności z zewnątrz.

Stwierdzono wielką chłonność miasta, co ze strony pożądanego w strukturze gospodarczej państwa przemian jest zjawiskiem dodatnim, a jednocześnie uwydatnia ujemne strony masowej imigracji żywciołów ubogich.

Ruch naturalny ludności rzuca światło na prężność i dynamikę rozwojową zarówno całej ludności,

jak i poszczególnych jej odłamów.

Ograniczając się do liczb ogólnych, stwierdzić należy, że w roku 1937 zawarto małżeństw 4419, urodzeń żywych zarejestrowano 10067, zgonów — 7679.

Przyrost naturalny jest dodatni i wyraża się nadwyżką liczby urodzeń nad liczbą zgonów o 2388.

W roku 1937 zmarło w Łodzi 1397 niemowląt, czyli na 100 urodzeń przypada 14 zgonów niemowląt.

Badania, poświęcone przyczynom zgonu, odsłaniają stale zwiększanie się ilości zgonów, spowodowanych przez choroby serca oraz przez raka i inne nowotwory złośliwe. W roku 1937 na choroby serca zmarło 1404 osób, na gruźlicę 1190, na zapalenie płuc 833, na raka i inne nowotwory złośliwe 656 osób

...w życiu każdego człowieka istnieje GRANICA, której nie wolno bezkarne przekroczyć...

FILM
który jest chluba kinematografii polskiej

**G
R
A
N
I
C
A**

wg. powieści
ZOFII NAŁKOWSKIEJ
w rewelacyjnej obsadzie gwiazd sceny i ekranu polskiego:

**Barszczewska
Żelichowska
Wysocka
Ćwiklińska
Pichelski
Zelwerowicz
Cybulski
Samborski**

**PREMIERA
nieodwołalnie
JUŻ JUTRO
w kinie
„CASINO”**

PODZIĘKOWANIE.

W nieutulonym żalu z powodu zgonu naszego nieodżałowanego

b. p. CUDEKA HERSZENBERGA

doznaliśmy z wielu stron licznych dowodów współczucia, co przyniosło nam ulgę w naszym bólu i obowiązuje nas do wyrażenia serdecznego podziękowania wszystkim, którzy w ciężkich dniach okazali nam tyle szczerzej życzliwości.

W głębokim smutku pogrążona

Rodzina

Kronika reporterska województwa łódzkiego

We wsi Kruszów autobus L. W. E. K. D., prowadzony przez szofera Augustyna BOROWSKIEGO, zamieszkałego w Łodzi, przy ulicy Przejazd 49, przejechał idącego szosą 60-letniego Józefa WEŻYKA ze wsi Szydłów, pow. piotrkowskiego. — Weżyk poniósł śmierć na miejscu. Szofera policja zatrzymała do dyspozycji władz.

— W Rudzie Pabianickiej Alojzy KAJDA (Garapicha 53), jadąc w szybkim tempie motocyklem w czasie omijania przechoźnia upadł na bruk i padając doznał złamania nogi, oraz ogólnych ciężkich obrażeń.

Szofer autobusu komunikacyjnego firmy „Wicher” w Łodzi zauważył leżącego na szosie i dającego słabe oznaki życia mężczyznę, którym okazał się 42-letni Antoni BREWIŃSKI ze wsi Dąbrówka, pow. brzezińskiego, umysłowo chory. Przewieziony na po-

Kto chce się czuć świeżo, w pełni sił do pracy, powinien przynajmniej raz na tydzień pić przed śniadaniem szklankę naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa, która gruntownie oczyszcza przewód pokarmowy, regeneruje krew i pobudza w sposób trwały i skuteczny ogólną przemianę materii. — Zapytajcie się Wasz. lekarza.

sterunek policji w Strykowie Breviński zmarł. Dochodzenie ustaliło, że Breviński wyszedł ze szpitala psychiatrycznego w Warszawie, szedł pieszo do swej wsi i po drodze został przejechany przez samochód, którego szofer zdołał zbiec.

— Jan JANCZAK ze wsi Wólka - Dzierżka, gm. Charlupia - Mała, pow. sieradzkiego pozostawił bez opieki na szosie w pobliżu wsi Zapusta Mała, gm. Charlupia 2-konny zaprzęg i wstąpił do sklepu. Tymczasem konie same ruszyły i na 4 kilometry od Sieradza skręciły z szosy na tor kolejowy. W tym momencie nadjechał pociąg osobowy nr. 526, który wpadł na konie, zabijając jednego na miejscu.

KAHAN PIOTRKOWSKA 80 SUKNA I KORTY

We wsi i gminie Kuźnica-Grabowska, pow. wieluńskiego dokonano kradzieży garderoby i pościeli w mieszkaniu Władysławy WIECZOREK. Gdy złoczyńcy opuszczali z łupem mieszkanie zostali spostrzeżeni. Na wściekły alarm zaczęli uciekać i ostrzeliwać się z rewolwerów. Sprawców zdołano ująć. Okazali się nimi: Józef DORUCH i Józef KUREK, mieszkańcy wsi Czajków. Osadzono ich w więzieniu.

Na rzece Warcie, przy wsi Laszew, pow. wieluńskiego przeprowadził się łódka młody mężczyzna o nieustalonym dotąd nazwisku.

Łódka w pewnej chwili wywróciła się. Mężczyzna wpadł do wody i utonął. Zwłok dotychczas nie wydobyto.

W zagrodzie Michała KISIELEWICZA we wsi Lopiany, pow. radomszczańskiego ujawniono tajną gorzelnię. W związku z tym został aresztowany Kisielkiewicz i jego kuzyn Władysław ZIAZEK.

POKAZY
W SZKOLE GOSPODARCZEJ
Wodna 40, tel. 177-75
odbywają się co wtorek o godz. 17.30.
Program na najbliższy okres: 18.X - przekąski jarskie, 25.X - przekąski gorące.

Na frontach wyborczych Łodzi

P. Stefan Kasznicki zostanie skreślony z listy kandydatów do sejmiku Wojewódzki komitet propagandy wyborów parlamentarnych

Niedzielne wiece, zgromadzenia i masówki zapoczątkowały właściwą kampanię wyborczą do sejmiku w naszym mieście. Były to pierwsze zgromadzenia o charakterze informacyjnym, po których przyjdzie cała seria wieców o wybitnie agitacyjnym zabarwieniu.

W ciągu tygodnia bieżącego trwać będą dalsze gorączkowe przygotowania do wyborów w poszczególnych komitetach.

Świadczą o tym masowe zamówienia, jakie poszczególne ugrupowania robią w sklepach łódzkich. Drukowane są plakaty, odezwy, ulotki i broszury w dziesiątkach tysięcy egzemplarzy.

Oprócz utworzonych komitetów wyborczych przy OZN., Z. P. Z. Z., umii prac. umysłowych i Chrz. Z. Z., powstał w Łodzi komitet wyborczy organizacji gospodarczych i rzemieślniczych. Komitety rozwijają energiczną akcję, celem poparcia swych kandydatów w poszczególnych okręgach sejmowych. Utworzony został również komitet wyborczy sekcji stowarzyszonej do wyborów samorządowych. Prezydium komitetu stanowią OKR. i OKZZ. W chwili obecnej komitet wezwiał dzielnice partyjne i związki zawodowe do ustalania list kandydatów na radnych miejskich. Z pośród tych zaproponowanych przez dzielnice i związki nazwisk, prezydium komitetu wyborczego wybierze kandydatów do rady miejskiej.

Urządzone w niedzielę wiece wyborcze w dzielnicach Stronictwa Narodowego nie zostały zakończone wyczerpaniem porządku obrad.

W momencie gdy na zgromadzeniach przystąpiono do omawiania sprawy stosunku endecji do wyborów sejmowych, obecni na salach przedstawiciele władz administracyjnych rozwiżywali zgromadzenia.

Rozwiązano ogółem 7 zebrań Str. Narodowego w Łodzi.

Wezorem rozszła się pogłoska, jakoby kandydujący w 12 okręgu wyborczym na posła, kierownik związku „Praca”, Józef Socha, miał zrezygnować ze swej kandydatury, a na jego miejsce na listę kandydatów został wezwany pierwszy zastępca, wybrany przez kolegium. Kuryluk.

Wiadomość tę sprawdziliśmy

w „Pracy”, oraz w okręgowej komisji wyborczej, gdzie jednak nie otrzymaliśmy jej potwierdzenia.

Dowiadujemy się natomiast, że wybrany w tym okręgu wyborczym przez kolegium na kandydata do sejmiku, Stefan Kasznicki, nie zostanie przez okr. komisję wyborczą zatwierdzony.

P. Kasznicki jest urzędnikiem skarbowym, pracuje mianowicie w urzędzie opłat stempowych, obejmującym zasięgiem swej działalności cały teren miasta. Art. 5 ordynacji sejmowej zaś mówi, że „nie mają prawa wybieralności w okręgach wyborczych, na obszarze którym pełnią służbę, dyrektorzy izb skarbowych oraz podlegli im urzędnicy”.

Na miejsce jednak p. Kasznickiego, który zostanie skreślony z listy kandydatów nie wejdzie żaden zastępca.

Zastępca może być wpisany na listę tylko w tym wypadku, jeżeli wskutek niewyrażenia w terminie zgody na kandydowanie, lub innych przeskąd prawnych, pozostało na liście w okręgu mniej, niż czterech kandydatów na posłów.

W 17 okręgu poza p. Kasznickim kandydują jeszcze następujący czterej kandydaci: b. pos. Wymysłowski, Edward Dutkiewicz, Ignacy Lewiak i Józef Socha.

Jak się dowiadujemy zawiązał się w Łodzi wojewódzki komitet akcji wyborczych.

Na czele komitetu akcji wyborczych stanęli: prezes Federacji wojewódzkiej PZOO., adw. Bolesław Fichna, jako prezes, p. Stypulkowski — wiceprezes i Aleksander Sałaciński, sekretarz osobisty prezydenta Godlewskiego, jako sekretarz komitetu.

Zadaniem komitetu jest prowadzenie na terenie województwa łódzkiego akcji, mającej na celu przekonanie obywateli o konieczności pójścia do urn wyborczych.

Jak nas informują, powołane zostaną komitety grodzki-łódzki, oraz w poszczególnych powiatach.

Następne posiedzenie komitetu wojewódzkiego odbędzie się w dniu 20 b. m. o godz. 19-ej w gmachu magistratu.

Panu Józefowi Żurkowskiemu, sekretarzowi Zarządu Łódz. Żyd. Tow. Opieki nad Starcami oraz Rodzinie z powodu zgonu
b. p. Leona Żurkowskiego
składa wyrazy współczucia
Zarząd Łódz. Żyd. Tow. Opieki nad Starcami

Panu Natanowi Herszenbergowi, wiceprezesowi Zarządu Łódz. Żyd. Tow. Opieki nad Starcami, Rodzinie oraz Firmie M Ss. Herszenberga, Synowie i Halbersztadt S-cy z powodu zgonu
b. p. CUDEKA HERSZENBERGA
składa wyrazy współczucia
Zarząd Łódz. Żyd. Tow. Opieki nad Starcami

Z powodu zgonu
b. p. Cudeka Herszenberga
wyraża pozostałej Rodzinie oraz Firmie najgłębsze współczucie
E. RAWIN

Kary za nawoływanie do bojkotu wyborów

Dowiadujemy się, że w związku z nadchodzącymi wyborami do sejmiku i senatu wszyscy prokuratorzy apelacyjni otrzymali zarządzenie w sprawie ścigania wszelkich przejawów publicznego nawoływania do bojkotu wyborów. Zarządzenie to, nawiązując do wyroku Sądu Najwyższego, uznającego, że nawoływanie takie stanowi występki z art.

156 K. K. — poleca w każdym stwierdzonym wypadku podobnej agitacji podejmować postępowanie karne z całą surowością prawa i sprawę, jako szczególnie pilną, kierować natychmiast do sądu z aktem oskarżenia.

Należy dodać, że przestępstwo z art. 156 K. K. zagrożone jest karą więzienia bądź aresztu do dwóch lat.

Jeśli chodzi o przygotowania techniczne do wyborów parlamentarnych, to są one w pełnym toku.

Okręgowe komisje wyborcze do sejmiku badają stronę formalną wyboru 15 kandydatów na posłów w okręgach nr. 15, 16 i 17.

Dzisiaj mija termin nadsyłania przez kandydatów oświadczeń o zgodzie na kandydowanie do sejmiku. Dzisiaj zatem do wiemy się, kto ostatecznie kandyduje z Łodzi.

Pomimo, że upłynął termin wnoszenia reklamacji do spisu wyborców sejmowych, wyborcy zgłaszają się nadal do obwodów celem sprawdzenia, czy zostali włączeni na listę.

Zaznaczyć należy, że obecnie reklamacje nie mogą być przyjmowane ze względu na upływ ustawowego terminu.

Na szczęście, spisy zostały bardzo starannie zestawione i wypadki pominięcia wyborców należą do wyjątków.

Po zakończeniu prac nad rozstrzygnięciem reklamacji, spisy będą powtórnie wyłożone do wglądu publicznego.

W chwili obecnej toczą się w okręgowych komisjach prace nad zbadaniem reklamacji, wniesionych do spisów sejmowych i senackich. Rozstrzygnięcie odwołań nastąpi najpóźniej 23 b. m., po czym zostaną poczynione ostateczne zmiany w spisach wyborców.

W niedzielę rano rozpoczęły się prace nad spisami wyborców do rady miejskiej. Ogółem przy pracach tych zatrudniono łącznie z dziesięćkami 250 osób.

Spisy wyborców samorządowych będą gotowe w przyszłą niedzielę, po czym zostaną wyłożone do wglądu publicznego.

Jak informuje nas referat wyborczy przy zarządzie miejskim w Łodzi, z list, nadesłanych przez właścicieli nieruchomości, skreślono 5074 osoby, które nie zamieszkiwały w Łodzi 1 roku, lub które nie posiadają prawa głosu na mocy przepisów ordynacji wyborczej.

Natomiast wpisano 786 osób z pośród tych, którzy urodzili się w czasie od 12 do 30 września 1914 roku, oraz tych, którzy są pracownikami państwowymi, samorządowymi lub publicznie - prawnymi. (g)

Wczoraj w Łodzi...

— Marcin REKAWIECKI (28 pułku Strzelców Kaniowskich 51) przyjął do siebie na nocleg nieznaną kobietę, która nad ranem niespostrzeżenie opuściła mieszkanie, przy czym skradła różną garderobę wartości 150 zł.

— Na gorącym uczynku kradzieży roweru na ul. Dowborczyków na szkole Józefa MALOLEPSZEGO (Sikawska 4) policja zatrzymała: Wacława KLUFFĘ (Kilińskiego 109), Kazimierza TABERĘ (Fabryczna 23) i Mieczysława KONARZEWSKIEGO (Orla 7).

— Edmund SZWABE, właściciel domu, przy ul. Bednarskiej 40 zameldował w policji, iż lokator Czesław KIELERSKI usiłował skraść drzwi wejściowe na korytarzu.

— Policja zatrzymała Wacława i Ignacego JANOWSKICH (Skłodowa 25), oraz Antoniego ZAWADZKIEGO (Zagajnikowa 61), za to, iż przy zbiegu ulic Kilińskiego i Kamiennej napadli na Majlecha ŚWIĘTOCHOWICZA (Targowa 39) i dotkliwie go pobili.

— Przy zbiegu ulic Cieszyńskiej i Bagatela znaleziono zwłoki noworodka płci męskiej.

— Przy zbiegu ulic Cegielnianej i Zagajnikowej przejechana została przez samochód Justyna TKACZEK (Cegielniana 96), z zawodu służąca.

— Przed domem, przy ulicy Pomorskiej 38 tramwaj linii „4” najechał na wóz, prowadzony przez Antoniego SOKOŁA (Pomorska 107). Wóz został strzaskany, a Sokół ciężko ranny.

— Ofiarą napaści i pobicia padł mechanik Leon BERGER (Lagiewnicka 35).

— W czasie wynikłej rozprawy nożowej, przy ul. Sanockiej 27 ciężko poraniono Feliksa MIELCZARKA (Odyńca 67).

— Przy zbiegu ulic Cegielnianej i Piłsudskiego został napadnięty i pobity Abram Jankiel ZYLBERING (ulica Piłsudskiego 25).

— W więzieniu przy ul. Kopernika 29 spadł z wysokości aresztant 18-letni Stefan SĄDEŁO i doznał skomplikowanego złamania ręki.

— Przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Traugutta została najechana przez samochód Edyta WOLNER (Al. Kościuszki 11).

— Ofiarą napaści i pobicia na ulicy Lutomierskiej padł Zykind WINER (Lutomierska 6).

— Na ulicy Brzezińskiej została najechana przez motocyklistę 80-letnia Elżbieta ZADKOWA (Brzezińska 42), którą w stanie groźnym przewieziono do szpitala św. Józefa. Kierowca został aresztowany.

— Przy ul. Rokicińskiej 100 doszło do bójki. Ranni zostali: Gerhardt STRZEMBSKI i jego brat Fryderyk.

— W laboratorium fizycznym gimnazjum C. Waszczyńskiej przy ul. Legionów 15 w czasie doświadczeń ciężko poparzyła się nauczycielka 31-letnia Maria Grochowska (Bałuckiego 8), którą skierowano na kurację do szpitala. (1)

Sąd starościnski skazał:

Szmula PRZELECKIEGO (Piotrkowska 153) na 100 zł. grzywny, za anty-sanitarny stan jego posesji. Z tego samego tytułu Ch. ARONOWICZA (Kały, Pierackiego 189) — na 100 zł grzywny. Edwarda RINGARTA (Radwańska 59) — na 100 zł. grzywny za pozbawienie lokatorki klucza od ustępu podwórzowego.

I. BLIBAUMA (Dolna 12) na 2 miesiące bezwzględnej aresztacji, za wrzucenie kamienia do mieszkania niejakiego WRÓBLEWSKIEGO (Kościelna 3) i zakłócenie spokoju publicznego.

Ignacego GRAFA (Cegielniana 32) na 70 zł. grzywny za niezapłacenie składek do ubezpieczalni społecznej. Z tego samego tytułu M. RAGNERA (ul. Dolna 30) na 150 zł. grzywny.

Ch. ALTMANA (Śródmiejska 108) i A. Frajmana, tamże zam. po 50 złotych grzywny, za przewożenie towaru wozem, bez wymaganego kwestionariusza.

Irenę JANOSIŃSKĄ (Dygasińskiego 11) na 20 zł. grzywny, za uprawianie handlu w godzinach niedozwolonych.

Fiszla ZALCBERGA (Limanowskiego 8) na 3 dni bezwzględnej aresztacji, za uprawianie bez zezwolenia handlu ulicznego i tamowanie ruchu. Za to samo wykroczenie: M. LEWKOWICZA (Dolna 6) na 2 dni aresztu, Joska WELCZERA na 3 dni aresztu, Chaima ROZENBLATTA (Krótka 5/7) na 3 dni bezwzględnej aresztacji.

Stefana PIETRZAKA, bez stałego miejsca zamieszkania, na 3 dni bezwzględnej aresztacji, za zakłócenie spokoju publicznego.

Administratorsa domków robotniczych na Widzewie, należących do Wodzowskiej Manufaktury, Adama Bornsztajna za anty-sanitarny stan domów na 1 miesiąc bezwzględnej aresztacji i 1000 zł. grzywny.

Waldemara HOLCA (Rawska 12) na 3 dni bezwzględnej aresztacji za jazdę rowerem na chodniku i najechanie na przechodnia. (1)

Kongres włókniarzy domaga się:

1) 40-godzinnego tygodnia pracy w przemyśle, 2) zwiększenia stawek świadczeń socjalnych, 3) wyborów do samorządów instytucji ubezpieczeniowych

W drugim dniu obrad X kongresu włókniarzy wygłosili referaty pp. b. pos. Szezerkowski i kier. Waleczak.

Nad referatami, które wysłuchane zostały przez obecnych z dużym zainteresowaniem, wywiązała się ożywiona dyskusja, w wyniku której wysunęto szereg projektów, wniosków i rezolucji.

Na szczególną uwagę zasługuje wniosek, zgłoszony na kongresie w sprawie 40-godzinnego

tygodnia pracy.

Wniosek ten brzmi następująco:

„Kozwój techniki w przemyśle włókienniczym powoduje racjonalizację pracy, ciągle przeprowadzaną przez przemysłowców, co prowadzi do wydatnego zwiększenia bezrobocia wśród robotników włókienniczych.

Stan ten pogarszany jest jeszcze przez przemysłowców bez stosowania jakichkolwiek udo-

skonaień technicznych. Przeprowadzona racjonalizacja pracy bez względu na to, czy są stosowane urządzenia techniczne, czy też nie wymaga od robotników należytnej uwagi i wysiłku fizycznego, co odbija się ujemnie na zdrowiu i życiu robotników. Wzmozżona praca robotników w przemyśle włókienniczym musi odbić się ujemnie na ich zdrowiu, tym bardziej, że przemysł włókienniczy zatrudnia z górą 50 proc. kobiet w

poszczególnych działach, jak przedzenie cienkooprzędne, bawełniane, dział jedwabniczo-dziany i t. d. odsetek kobiet dochodzi do 80 — 90 proc. Biorąc pod uwagę powyższe, jak również dążenie robotników do skrócenia czasu pracy w przemyśle włókienniczym, jak i innych gałęziach przemysłu kongres domaga się zmniejszenia godzin tygodnia do 40 przy jednoczesnym utrzymaniu zarobków tygodniowych w dotychczasowej wysokości“.

Groźny pożar fabryki

Akcja ratunkowa straży trwała 4 godziny

Wczoraj około godziny 3 po południu powiadomiono centralę straży ogniowej o wybuchu groźnego pożaru na terenie przedziału firmy K. Eisenbraun przy ulicy Kilińskiego 228.

Na miejsce wyruszyły plutony 5, 7 i 9 z komendantem strażnicy insp. Kalinowskim i naczelnikami Kosm i Komorowskim.

Jak się okazało, od iskry z maszyny zapalił się nagromadzony w wielkich ilościach kurz bawełniany w wieży fabrycznej, w t. zw. „odkurzaczu”. Z wieży wydobywały się gęste kłęby dymu i niebawem ukazał się ogień, który ogarnął nagromadzone zapasy bawełny. Pożar groził przetrzczeniem

się na sąsiedni budynek przedziału, co mogło pociągnąć za sobą katastrofalne skutki.

Straż ogniowa jednak szybko sytuację opanowała, po czym plutony 5 i 7 wróciły do swych remiz, zaś 9 pluton kontynuował akcję ratunkową. Strażacy w maskach gazowych dostali się do wnętrza wieży, zalewając strumieniami wody liczne gniazda płomieni. Akcja była ogromnie utrudniona. Pożar został całkowicie ugaszony dopiero po 4 godzinach.

Wieża uległa częściowemu zniszczeniu, jak również spaliła się pewna ilość bawełny. Wysokość strat nie została narazie ustalona.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, dotyczącego sprawy 40-godzinnego tygodnia pracy, przystąpiono do omawiania sprawy ubezpieczeń socjalnych.

Po przemówieniach szeregu mówców, kongres włókniarzy stwierdził, że w ostatnich czasach wysokość świadczeń jest stanowczo zbyt niska i krzywdząca klasę pracowniczą.

Ustawa o urlopach dla robotników i pracowników również została zmieniona na niekorzyść.

Wobec tego kongres uchwalenia żądanie, aby wysokość świadczeń dla ubezpieczonych była nie tylko przywrócona do norm dawniejszych, przed zniewielizowaniem, ale podwyższona.

Kongres domaga się obniżenia granicy wieku niezbędnej dla uzyskania renty starczej z 65 lat na 55 lat oraz podwyższenia minimalnej normy renty do 20 proc. przeciętnego zarobku miesięcznego.

Stojąc na stanowisku, że komisaryczne rządy w instytucjach ubezpieczeń społecznych sprowadziły świadczenia do fikcji, oraz, że instytucjami ubezpieczeniowymi winni rządzić sami ubezpieczeni, przez samorząd, domaga się jaknajwcześniejszego przeprowadzenia wyborów do samorządów instytucji ubezpieczeń społecznych.

REPREZENTACYJNE KINO

RIALTO

Dziś szampańska premiera!

Ulubienica całego świata, czarująca artystka i śpiewaczka, niezapomniana „Księżniczka Czardasza“

Marta EGGERTH

w swojej najnowszej kreacji w OSTATNIM FILMIE WIEDENSKIM pt.

UBÓ:TWIANA

Najczarowniejsza komedia sezonu, pełna humoru, dowcipu i melodyjnych piosenek

Partnerami MARTY EGGERTH są znakomici: **Fryderyk Dongen**, groźny rywal Gary Coopera, **Hans Moser**, Theo Lingen, **Paweł Hörbiger**

Reżyser: KAROL LAMACZ

Największy szlagier ekranów paryskich i londyńskich!

Dziś o godz. 2 popanki ceny 85 gr.

Wczoraj paliło się również w domu D. Cynamona i B. Budzyna przy ul. Nowomiejskiej 4. Pożar powstał w mieszkaniu współwłaściciela posesji — Budzyna. Od wadliwego przewodu kominowego zapaliła się podłoga i sufit na 1 piętrze. Straż ogniowa po półgodzinie pożar ugasiła. Urządzenie mieszkania częściowo zostało zniszczone. (1)

Poniósł śmierć manipulując przy nabitym rewolwerze

Tragiczny wypadek wydarzył się wczoraj o godz. 10 rano w domu przy ul. Maciejewskiej 10 na Chojnach.

15-letni syn lokatora tego domu Józef Bolesław Szmidt zabrał rewolwer ojca i na podwórzu zaczął przy nim manipulować, nie wiedząc o tym, że broń jest załadowana.

Nagle padł strzał. Kula ugodziła chłopca prosto w serce. Poniósł on śmierć na miejscu.

Ofiary

Zamiast kwiatów na grób b. p. Racheli Szurek, matki nauczycielki szk. powsz. 132 p. Stefani Zylberbogenowej, składają zł. 20.— na odzież dla najbardziej potrzebujących dzieci tejże szkoły: Kierowniczka, personel nauczycielski i opieka szkolna.

BIBLIOTEKA im. B. BOROCHOWA Zachodnia 59, tel. 191-50

urządza w piątek, dnia 21.10 o godz. 8.30 wiecz. abonamentowe przedstawienie świetnej bohaterkiej komedii p. t. „Cyrano de Bergerac” Rostanda.

Bilety po cenach abonamentowych do nabycia w Bibliotece B. Borechowa, ul. Zachodnia 59, tel. 191-50, tylko do czwartku, dn. 20.10 godz. 10 wiecz.

Uwaga! Nasze przedstawienia abonamentowe odbywają się normalnie co piątek, a bilety nabywać można w danym tygodniu tylko do czwartku włącznie.

X kongres, zdając sobie sprawę, że spełnienie powyższych żądań leży w mocy nie tylko rządu, lecz i sejmu, i że sejm wybrany na podstawie ordynacji wyborczej obecnie obowiązującej żądań tych nie spełni, domaga się zmiany ordynacji wyborczej w duchu demokratycznym, na ordynację pięcioprymiotnikową.

Z kolei kongres wypowiedział się za podjęciem szerokiej akcji przeciwko rozwijającemu się na terenie łódzkiego okręgu przemysłowego chałupnictwu mechanicznemu i o podciągnięcie chałupników mechanicznych pod ustawę o 8-godzinnym dniu pracy.

Wreszcie kongres podjął szereg rezolucji w sprawie: amnestii politycznej, pomocy dla głodujących dzieci w Hiszpanii i Łódka uchwał o charakterze wewnętrzno-organizacyjnym.

Po uchwaleniu rezolucji, wyrażono wotum zaufania zarządowi głównemu.

Skład personalny nowych władz przedstawia się jak następuje:

Szezerkowski — przewodniczący, Zerbe i Zajdel — wiceprzewodniczący, Kukulski — skarbnik, Waleczak — sekretarz generalny. Członkowie zarządu: Szymonowski i Milman (Łódź), Bednarek (Częstochowa), Klimczak i Zakrzewski (Bielsko), Karolewski (Andrychów), Senkowski (Warszawa), Klimeczak (Zd. Wola), Tomaszewski (Zwardów), Matejczuk (Białystok) i Szymczak (Pabianice).

Sportowcy łódzcy jada na mecz Polska-Norwegia

Zainteresowanie meczem piłkarskim Polska — Norwegia jest w Łodzi b. duże o czym świadczy popyt na bilety na niedzielny pociąg popularny do Warszawy. Bilety te nabywać można w dalszym ciągu w sekretariacie LZOPN przy ul. Narutowicza 30, oraz w Robotniczym towarzystwie turystycznym przy ul. Południowej 28. Odjazd pociągu z Łodzi nastąpi z dworca Fabrycznego o godz. 6.37 rano, zaś odjazd z Warszawy o godz. 19.50.

Mecz rozpocznie się na stadionie Wojska Polskiego o godz. 12-ej w południe, tak, że po meczu wycieczkowiezom pozostanie jeszcze kilka godzin do dyspozycji.

Ceny biletów przejazdu w obie strony pociągiem popularnym wraz z kartą wstępu na mecz na miejsca stojące wynoszą zł. 7,75, na miejsca siedzące zł. 9,50, na trybunę górną zł. 10, i na trybunę dolną zł. 12.

Niemcy płacą długi austriackich piłkarzy

Szwedzki związek piłkarski pożyty w r. 1937 związkowi austriackiemu kwotę 3000 koron szwedzkich.

W tych dniach nadeszło do Sztokholmu od niemieckiego zw. piłki nożnej pismo stwierdzające, że zw. niemiecki przejął długi zw. austriackiego, jednocześnie zaś szwedzi otrzymali czek na wyżej wymienioną sumę.

WIELKI SUKCES

Marty Eggerth

w filmie „UBÓSTWIANA“

Nazwisko głównej bohaterki filmu, Marty Eggerth, mówi samo za siebie. Cóż można dodać poza tym? Że Marta Eggerth jest uroczą jak zwykle, że śpiewa jak słowik, że ma niewysłowiony czar i wdzięk i jej gra aktorska również jest bez zarzutu.

A że wesoła komedia muzyczna prawie jak każda komedia wiedeńskiej produkcji ma ustaloną opinię i reszta obsady składa się z takich artystów przemysłowych, dowcipnych, jak: świetny komik Hans Moser, drugi „dystyngowany komik“, Theo Linggen, który samym ukazaniem się na ekranie wywołuje wesołość na widowni, a Paweł Hörbiger jest doskonałym w roli dyrektora teatru — wystarczy chyba, żeby wieczór spędzony na tym filmie należał do najmilszych rozrywek sezonu.

Partnerem Marty Eggerth, po raz pierwszy, jest bardzo interesujący się przedstawiający zewnętrznie i scenicznie — aktor Fryderyk v. Dongen. Aktor ten ma bardzo miły swobodny sposób bycia i pewność siebie.

W tak dobranym i zgranym zespole, dowcip skrzy się, perli, jak lekkie wino. Prześliczne piosenki, bardzo ładna, melodyjna muzyka, dobra fotografia. Reżyseria Lamaca jest bez zarzutu. Scenariusz Marischki, który również potrafił sobie zdobyć zaufanie widzów kinowych, jest ciekawy.

„Ubóstwana“, ostatni film realizowany przez Martę Eggerth w Wiedniu, pełen czaru dawnej stolicy naddunajskiej, jest obecnie największym przebojem Paryża i Londynu. Premiera — dziś w kinie „Rialto“.

I.K.P.-Wima 16:0 (walkower)

W meczu towarzyskim Pietrzak pokonał Kłodaśa

Drużynowy mecz bokserski I. K. P. — Wima wypełnił salę teatru Popularnego po brzegi. Publiczność spotkała jednak zawód, Wima przystąpiła bowiem do meczu zdekompletowana i musiała oddać wszystkie punkty walkowerem. Wima co prawda nie miała najmniejszych szans w spotkaniu z zespołem Konarzewskiego i musiała by przegrać wysoko, niemniej jednak jest rzeczą niezrozumiałą, że drużyna, która niedawno jeszcze walczyła w komplecie i ma rezerwy, staje

do meczu mistrzowskiego w piątkę.

Zamiast spotkania o punkty, odbyło się pięć walk towarzyskich, w tym ciekawie się zapowiadający pojedynek Kłodaś — Pietrzak. Poziom wszystkich pięciu walk bardzo mizerny.

W muszej, Błasiński (IKP.) wygrał minimalnie z Błasińskim, który otrzymał dwa napomnienia.

W koguciej Pluta (Wima) po pierwszej rundzie poddał się Popielatemu, wykazując brak am-

bicji, w chwili bowiem rezygnacji, był zupełnie świeży i zdolny do dalszej walki.

W lekkiej, odbyła się dramatyczna walka między Pikiem (I. K. P.) a Wróblem. W pierwszej rundzie gong uratował Wróbla od wyliczenia. Pod koniec drugiej sytuacji wyglądała tak: k. o. wisało nad jednym jak i drugim, w trzeciej Piek był minimalnie cenniejszy i wygrał zasłużenie, ale w sumie nieznacznie.

W średniej, punktowi popelnili gaffe. Trojanowski (IKP.)

miał wygraną walkę z Owczarkiem. Na minutę przed końcem walki, lekarz ją przerwał z powodu uszkodzenia powieki Trojanowskiego. Pomijając już to, że Owczarek głową rozbił przeciwnika, to do momentu przerwania walki, przeważał wyraźnie Trojanowski, to też ogłoszony remis jest jakimś nieporozumieniem i świadczy, że nie wszyscy punktowi dorosli do swego zadania.

Spotkanie Pietrzak (IKP.) — Kłodaś było bardzo zacięte. Kłodaś walczył z sercem i przez dwie rundy był zupełnie równy przeciwnikowi. Dopiero finisz zapewnił Pietrzakowi zasłużone zwycięstwo. W meczu towarzyskim IKP. wygrało 9:1.

Poza tym odbyła się jeszcze jedna walka, między kolegami klubowymi Marcinkowskim i Tomaszewskim. Był to raczej nieszkodliwy sparring a nigdy walka. Bardziej rutynowany Marcinkowski miał swego kolegę od pierwszej chwili „na widelcu“, ale oszczędzał go. Wygrał wysoko.

W ringu sędziował dobrze p. Wiankowski. Punktowali pp. Meyer, Szwed i K. Twardowski.

W tabeli prowadzi zdecydowanie IKP. bez straty punktu.

W CHWILI OBECNEJ ZNOWU AKTUALNĄ SIĘ STAJE

Ponieważ jeszcze tylko 2 miesiące pozostało do zakończenia roku operacyjnego, znowu staje się aktualną sprawa przekształcenia księgowości przestarzałej na księgowość praktyczną i nowoczesną.

Każdy rozumny, praktyczny i postępowy przedsiębiorca powinien bezwzględnie zainteresować się najlepszym systemem księgowości. W związku z tym należy zwrócić uwagę na fakt, że z pośród nowoczesnych systemów księgowości największym uznaniem cieszy się szwajcarski system prędkobkowy. System ten uznany został przez czynniki miarodajne za najpraktyczniejszy i temu przypisać należy jego szerokie rozpowszechnienie niemal na całej kuli ziemskiej.

Przy metodzie szwajcarskiej skutecznie się wszelkie zapisy ksiąg i w tym samym całkowita praca księgowania jest wykonana i ponadto otrzymamy jest codziennie gotowy bilans. Ew. błędy są od razu wykazane i odnajdywane, przy czym odpadają wszystkie księgi i zaoszczędza się ok. 70 proc. czasu i pracy.

W Łodzi dotychczas już kilkadziesiąt firm handlowych i przemysłowych zaprowadziło system szwajcarski i są z tego systemu najzupełniej zadowolone, jak wynika z opinii poszczególnych firm.

Przekształcenie przestarzałych systemów księgowości na system szwajcarski, jak również jego wprowadzenie jest rzeczą pierwszorzędnej wagi, z powodu czego należy tę sprawę powierzyć osobie wykwalifikowanej i kompetentnej.

Każdy więc przedsiębiorca, pragnący swoją księgowość możliwie ulepszyć i udoskonalić i zaoszczędzić dużo czasu i pracy, niechaj bezwzględnie zarządzi wprowadzenie w swoim przedsiębiorstwie skróconej księgowości szwajcarskiej i zasięgnie rady fachowej w tej dziedzinie p. O. R. Pfeiffera. Łódź, Kopernika nr. 57, tel. 166-88.

Przed sensacyjnym meczem w Londynie

Stan zakładów brzmi 5:3 dla Anglii w spotkaniu z Kontynentem

Wojna, demobilizacja, balony zaporowe — wszystkie sensacje ostatnich dni poszły w ką. W Anglii króluje niepodzielnie barwny plakat, obwieszczający, że na 75-lecie angielskiego związku piłki nożnej odbędzie się w dniu 26 października mecz Anglia — kontynent.

Anglicy stracili swą przysto-

wiową flegmę. „Football fans“ — czyli fanatycy piłki nożnej wyczekują godzinami w długich ogonkach u okienek totalizatorów. Stan zakładów po podaniu nazwisk graczy kontynentu brzmi 5:3 — brak szwajcarów podniósł wydatnie wysokość stawek na korzyść Anglii. Bilety, których ceny wahają się

od 2,40 do 27 złotych, są już w sprzedaży. Arsenal przygotowuje się do przyjęcia na swym Highbury Stadium ponad 80 tysięcy widzów.

Jej królewska mość piłka nożna, miłośniczynie panująca na całym globie ziemskim, przeżyje swój wielki dzień w dniu 26 października.

Jak U.-Touring stracił

mistrzostwo Polski kl. A, remisując w Łucku

Niespodzianką dla łódzkich sfer piłkarskich był zaledwie remis uzyskany przez UT w Łucku w ostatnim meczu mistrzowskim z P. K. S. Łódzianie grali bardzo słabo, nie się nie lepiło, drużyna zdradzała

przemęczenie bogatym sezonem i uciążliwą podróżą.

Sytuacja dla mistrza Łodzi nie wyglądała pomyślnie, kiedy miejscowi prowadzili już 3:1. Jeszcze na kilka chwil przed końcem meczu PKS. był zwycięzcą (3:2), jednak samobójcza bramka Wieczorka przyniosła upragniony remis.

Objektywnie trzeba przyznać, że PKS. włożył w tę grę całe serce i wypadł całkiem przyzwoicie. Kierownictwo klubu łuckiego przyznaje, że był to najlepszy mecz drużyny tej w bieżącym sezonie. Bardzo ładnie pracowała linia napadu miejscowych, gdzie wyróżnił się środkowy Mołczanowski, za przepaścił jednak kilka muryowanych sytuacji. Dla Łódzian 2 bramki strzelił Seidel, a szcze-

śliwa trzecia — jak już wspomnieliśmy — była samobójcza.

Sędzia p. Głód z Równego b. słaby i nie panował zupełnie nad sytuacją. Mecz wywołał olbrzymie zainteresowanie. W małym Łucku zebrało się bowiem dwa tysiące widzów.

USA — Dania w pływaniu pań

Związki pływackie Danii i Stanów Zjednoczonych postanowiły zorganizować międzypaństwowy kobiecy mecz pływacki Stany Zjednoczone — Dania.

Mecz ten po raz pierwszy rozegrany zostanie w roku przyszłym w Nowym Jorku, w ramach imprez, organizowanych z okazji wystawy światowej.

Trzy dalsze mecze bokserskie o mistrzostwo klasy A

W bieżącym tygodniu odbędą się trzy dalsze mecze bokserskie o mistrzostwo łódzkiej klasy A: w piątek lub sobotę odbędzie się mecz Wima — Zjednoczone, zaś w niedzielę w Łodzi Hakoah rozegra mecz rewanżowy z IKP, a w Pabianicach Kruszender walczyć będzie z łódzkim Geyerem.

Jugosławia nagradza sportowców

Rząd jugosłowiański w uznaniu sportowych zasług swojej davis cup'owej czwórki — Mitic, Puncce, Palada i Kukulievic, zaangażował wszystkich wymienionych jako urzędników państwowych w min. spraw wewnętrznych.

U.-T.I.b debiutuje w mistrzostwach piłkarskich klasy A

W związku z przesadzoną już sprawą awansu Union - Touringu do ligi, jej rezerwowa drużyna UT I.b automatycznie wchodzi do łódzkiej klasy A i już najbliższej niedzielę zadebiutuje prawdopodobnie w meczu z Wimą.

Pozatem w niedzielę 23 b. m. odbędą się następujące mecze piłkarskie o mistrzostwo łódzkiej klasy A: LTSG — WKS, SKS — Burza, Zjednoczone — Sokół (Pabianice), Sokół (Zgierz) — PTC.

Wyjątki potwierdzają regule

Gdy pytaliśmy szczęśliwych graczy, którzy podzielili się milionem w ubiegłym ciągnięciu czwartej klasy, czy dawno grają na Loterii Klasowej — odpowiedź każdego z nich brzmiała:

— Gram już szereg lat. Dotychczas trafiły mi się tylko czasami najmniejsze wygrane, a teraz od razu dostałem takie mnóstwo pieniędzy.

Rzeczywiście, prawdziwe szanse wygrania ma przede wszystkim ten, kto się nie zraża chwilowym brakiem powodzenia, lecz stale i wytrwale dąży do wytkniętego celu, jakim jest osiągnięcie jednej z największych wygranych. Wypadki, że ktoś, kto gra po raz pierwszy, wygra od razu większą sumę, zdarzają się wprawdzie również, ale liczyć wyłącznie na takie wyjątkowe szczęście nie można.

Wyjątki potwierdzają regule, że grać na loterii należy stale i nie

poddawać się zwątpieniu tylko dlatego, że się w tabeli wygranych nie znalazło swojego numeru. Loteria rządu przypadek i nikt nie jest w stanie przewidzieć, kiedy on nastąpi i co komu przeznaczone.

W dniu 19 b. m. rozpoczęło się ciągnięcie pierwszej klasy czterdziestej trzeciej loterii. Główna wygrana wynosi sto tysięcy złotych, a poza tym są jeszcze wygrane po pięćdziesiąt tysięcy, dwadzieścia pięć tysięcy, dwadzieścia tysięcy, piętnaście tysięcy, dziesięć tysięcy, pięć tysięcy itd. złotych. Jest więc w czym wybierać, a jedynym warunkiem wzięcia udziału w rozgrywce jest posiadanie losu.

Ponieważ jednak pozostało już nie wiele czasu, należy spieszyć się z nabyciem, by uniknąć zawodu. Pośpiech wskazany jest przede wszystkim dla tych, którzy mają jakiś upatrzonej numer, bo łatwo może ich uprzędzić kto inny.

Bilety na mecz Polska-Norwegia

Sprzedaje: **Wagons-Lits | Cook, Piotrkowska 68**

Potęga przemysłu Zaolzia przyspieszyła realizację polskiej czterolatki hutniczej

Na łamach „Głosu Porannego” zamieściliśmy analizę zdolności produkcyjnych hutnictwa Zaolziańskiego. Z uwagi jednak na rolę tego elementu w gospodarce polskiej — przytoczamy za tygodnikiem „Polska Gospodarka” szereg charakterystycznych szczegółów.

Walcownia w Trzyńcu posiada 8 zespołów, w tej liczbie najbardziej nowoczesną w Europie walcarkę ciągłą do walcowania rylgi i platyn. Wytwarzano roczna w okresie dobrej koniunktury (1929 roku) wyniosła 395 tys. tonn półwyrobów i 241 tys. tonn wyrobów gotowych; obecnie produkcję można szacować na 400 tys. tonn półwyrobów i 300 tys. tonn wyrobów gotowych. Znaczna część półwyrobów idzie do dalszej przeróbki w należącej do tegoż koncernu fabryce drutu w Boguminie o wytwórczości około 75 tys. tonn. Próżę tego do Trzyńca należy również blachownia „Karlshütte”, leżąca we Frydku na obszarze, który ma być objęty plebiscytem, o produkcyjnej rocznej około 62 tys. tonn. Blachownia ta przerabia platynę, dostarczając przez stalownię trzyńceńską.

de Huta Bankowa i Banque Generale des Credits Hongrois w Budapeszcie. Z wyjątkiem więc udziału w zakładach luksemburskich „Arbed”, interesy wspomnianego towarzystwa holdingowego koncentrują się w Czechach, w Polsce i na Węgrzech, a główny ciężar tych interesów leży w zakładach Skody i w „Mines”. Skoda posiada duże udziały w czeskich fabrykach samolotów i samochodów „Avia” i „Asap”, w towarzystwie robót publicznych „Konstruktion” i czeckich liniach lotniczych „Mines et Forges” produkujące węgiel, koks, stal i żelazo kontroluje szereg przedsiębiorstw, produkujących blachy i produkty węgłopochodne. W związku z przyłączeniem Zaolzia do Polski 90 proc. zakładów, należących do „Mines

et Forges” znajduje się obecnie na terytorium polskim. Prócz tego znajduje się w Polsce Huta Bankowa, której jednym z głównych udziałowców jest również wspomniany wyżej towarzystwo holdingowe „Union Europeenne Ind. et Fin.”. W Czechach pozostały przede wszystkim zakłady Skody, jednak bez swoich kopalń węgla brunatnego i wapienników, które znajdują się w Sudetach i przeszły do Rzeszy. Akcjonariusze „Union Europeenne Industrielle et Financiere” wyrażają obawy, że wobec niewątpliwego spadku produkcji zakładów Skody, który nastąpi obecnie wskutek poważnego zmniejszenia obszaru Czechosłowacji i zaprzestania dalszych zbrojeń ze strony armii czeskiej, interesy towarzystwa holdingowego znacznie się pogorszą.

Schneider-Creusot

Głównym reprezentantem interesów kapitału francuskiego w Czechosłowacji jest francuskie towarzystwo holdingowe „Union Europeenne Industrielle et Financiere”. Prezesem zarządu tego towarzystwa jest znany przemysłowiec Eugene Schneider, prezes rady zakładów Schneider - Creusot.

Union Europeenne Ind. et Fin. założona w roku 1920, posiada duży udział w zakładach Skody w Pilźnie. W ten sposób stworzona została ścisła współpraca między przemysłem zbrojeniowym francuskim a czeskim.

Poza tym w portfelu „Union Europeenne” leżą akcje towarzystwa górniczo - hutniczego „Mines et Forges”, tow. „Arbed”, Societe des Forges et Acieries

Stalownia huty w Trzyńcu składa się z 12 swytkłych pieców martenowskich o pojemności przeważnie 45 tonn oraz przechylnego pieca systemu Wellman - Seever na 120 tonn; oprócz tego istnieje mieszalnia na 300 tonn. — Zdolność wytwórcza stalowni trzyńceńskiej wynosi około 600 tysięcy tonn rocznie. Piec martenowski pracuje na 75 — 85 proc. surowki płynnej.

Przypuszczalna wytwórczość stali surowej w Polsce — bez Śląska Zaolziańskiego — wyniosła w roku bież., około 1,525 tysięcy tonn, a zdolność wytwórcza Zaolzia (Trzyńcie i Bogumin) stanowi około 750 tysięcy tonn, czyli razem 2,275 tysięcy tonn (wzrost o 50 proc.). Plan 4-letni przewidywał osiągnięcie 2,300 tonn dopiero w 1940 roku, a więc i tutaj zamierzenia jego zostały zrealizowane znacznie wcześniej.

Przypuszczalna wytwórczość stali surowej w Polsce — bez Śląska Zaolziańskiego — wyniosła w roku bież., około 1,525 tysięcy tonn, a zdolność wytwórcza Zaolzia (Trzyńcie i Bogumin) stanowi około 750 tysięcy tonn, czyli razem 2,275 tysięcy tonn (wzrost o 50 proc.). Plan 4-letni przewidywał osiągnięcie 2,300 tonn dopiero w 1940 roku, a więc i tutaj zamierzenia jego zostały zrealizowane znacznie wcześniej.

Indywidualne wyjazdy do:

- Anglii, Belgii, Bułgarii, Danii, Francji, Grecji, Holandii, Italii, Jugosławii, Łotwy, Niemiec, Palestyny, Rumunii, Szwecji, Turcji, Węgier i innych.

Zapisy i informacje: POLTOUR Łódź, Traugutta 2, tel. 107-86.

Giełdy przeceniły Sudefy Niepokój polityczny hamuje obroty

Na światowych rynkach finansowych zauważyć się daje paradoksalne zjawisko spadku obrotów przy jednoczesnym utrzymaniu się ogólnego poziomu kursów. Giełdy w okresie trwania i tuż po konferencji monachijskiej włożyły sobie koniunkturę z chwilą zażegnania wojny. Przyszły jednak mowy Hitlera i szefów państw demokratycznych, które rozwiązywały te nadzieje.

Poważne wzmocnienie zbrojeń na niekrytycznej produkcji artykułów użytkowych wprowadza wprawdzie nowe kapitały w życie gospodarcze. Zostają one jednak szybko uieruchomione, a ich wycofanie nie odbywa się drogą umożliwienia społeczeństwu zakupu państwowych papierów wartościowych, lecz drogą podwyższenia podatków i danin.

Jeżeli dodamy do tego częste subskrypcje nowych pożyczek w wielu państwach, zrozumieć dla czego nie może być haussy, mimo, że nikt nie chce wyzbyć się posiadanych walorów.

Charakterystyczny był zwłaszcza panujący w Berlinie zupełny zastój Giełdy wprawdzie nie wie jeszcze, ile kosztować będą Sudefy, ale przy puszcza, że ogłoszone będą nowe pożyczki i że akcje nie dadzą przedko dywidendy. Zresztą prasa niemiecka, której o opozycję posadzać nie można, pisze wyraźnie, iż wcielenie Sudetów będzie znacznie więcej kosztowało, aniżeli aneksja Austrii, gdyż przemysł sudecki odwany został od swej bazy.

Na rynku walorów, tendencja była wczoraj utrzymana. Obroty były niewielkie, przy usposobieniu spokojnym.

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna poprawiła się o 15 pkt. i obracano nią po 65,65 kupno, 66,15 sprzedaż.

3 proc. pożyczka inwestycyjna nie zanotowała zmian; za I em. płacono 83,25, żądano 83,75, zaś za II em. 84,25 kupno, 84,75 sprzedaż. Serie I em. poprawiły się o 50 pkt do poziomu 92,75 i 93,25, II em. nie były notowane.

5 proc. pożyczka konwersyjna utrzymała się na poziomie poprzednim. Nadal obracano nią po 68,50 w placeniu, 69 w żądaniu.

5 proc. pożyczka kolejowa, po kilkunastodniowej przerwie była notowana. Poprawiła się ona o 25 pkt. osiągając 66,75 kupno, 67,25 sprzedaż.

4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) nie była oficjalnie notowana. Na rynku prywatnym obracano nią po 42,25 kupno, 42,75 sprzedaż.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna uzyskała 25 pkt.: grubszymi odcinkami obracano po 67,25 kupno,

Wzrost eksportu przędzy czesankowej

Na podstawie danych konwencji przędzali w całej czesankowej eksport przędzy czesankowej barwionej i niebarwionej we wrześniu wyniósł ogółem 125,63 4kg. wartości zł. 920,512.

W porównaniu z sierpnem eksport przędzy czesankowej przez firmę zrzeszoną w konwencji zwiększył się o blisko 50 proc.

67,75 sprzedaż, drobnymi zaś po 67 w placeniu, 67,50 w żądaniu.

4 i pół listy zastawne ziemskie seria V również podniosły się o 23 pkt. Obracano nimi po 63,50 kupno, 64 sprzedaż.

5 proc. listy zastawne m. Warszawy miały tendencję niejednolitą: listy z 1933 roku nie wykazały zmian i nadal placono za nie 73,75, żądano 74,25, listy stare poprawiły się o 25 pkt. uzyskując kurs 78 w placeniu, 78,50 w żądaniu.

Na rynku akcyjnym — tendencja utrzymana. Akcje Banku Polskiego nadal bez zmian: 125,50 kupno, 126,50 sprzedaż.

PRAWO DO SZCZĘŚCIA zyskuje nabywca losu z KOLEKTURY Nr. 100 wzięć PRZYJĎZ, WYBIERZ swój los i ZWYCIĘDZ w walce o był. Szczęśliwe losy polecą KOLEKTURA Nr. 100 oddział w Łodzi, Andrzeja 2 „PROMIEN” Ciągnięcie I-iej klasy już 19 października.

WYCIECZKA do ITALII Budapeszt—Wenecja—Rzym—Neapol (Capri)—Sycylia — 1/11 i 15/11 Wyjazdy indywidualne do wszystkich krajów P. B. P. AIRGOS Łódź, Piotrkowska 60, telefon 104-00

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza, przy obrotach średnich. Notowano: Amsterdam 289,90, Bruksela 90,15, Londyn 25,24, Nowy Jork 5,32,25, Nowy Jork - kabeł 5,32,50, Oslo 126,80, Paryż — 14,14, Praga 18,28, Sztokholm 130,20, Zurych 120,75, Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5,29, kanadyjskie 5,22, floreny holenderskie 288,90, franki francuskie 14,08, szwajcarskie — 120,25, belgi belgijskie 89,90, funty angielskie 25,15, palestyńskie 24,50, guldeny gdańskie 99,75, korony czeskie odcinki do 100 koron 10,40, korony duńskie 112,10, korony norweskie — 126,15, korony szwedzkie 129,55, liry włoskie odcinki do 100 lirów 19,60, marki fińskie 11, marki niemieckie srebrne 89.

AKCJE Na rynku akcyjnym tendencja była niejednolita, przy obrotach małych. Notowano: Bank Polski 126, Węgiel 35,63 — 35,38, Cukier 38, Lilpopy 89, Modrzewów 21—20,50, Haberbusch 54, Norblin 101. PAPIERY PROCENTOWE Na rynku papierów procentowych tendencja była utrzymana, przy obrotach małych. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. — 83,50, seria 93, II em. — 84,50, 4 i pół wewnętrzna 65,88, 4 proc. konsolidacyjna 67,50, 4 i pół procentowe ziemskie 63,63 — 63,75, 5% Warszawy stare 74, 5 proc. konwersyj na 68,75, 5 proc. kolejowa 67, 4 proc. dolarowa 42,75. W obrotach prywatnych: 3 proc. renta ziemská odcinki po 1,000 zł. — 57 odcinki po 500 zł. — 58,50, Starachowice 43,25 — 43,50, Rudzki 11,90.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Table with exchange rates for various currencies and commodities like Dolarówka, Inwestycyjna I em., Konsolidacyjna, Wewnętrzna, Bank Polski.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Table with commodity prices for Żyto, Pszenica, Pszenica zbier., Jęczmień brow., Jęczmień przem., Owies I gat., Owies II gat., Mąka pszenna.

Table with commodity prices for Mąka psz. razowa, Mąka psz. pastwana, Mąka żytnia, Mąka tył. raz., Otręby pszenne gr., Otręby psz. średnie, Otręby żytnie, Kasza gryczana, Groch polny, Groch Victoria, Rzepak ozimy, Mak niebieski.

NOTOWANIA BAWELNY NOWY JORK. Otwarcie z dnia 17.X Środek I: grudzień 8,25, styczeń — 8,20, marzec 8,14, maj 8,04, lipiec 7,92, październik 7,72. ALEKSANDRIA. Notowania z dnia 17.X Sakellaris: listopad 14,26, styczeń 14,53, marzec 14,63. Ashmomi: październik 11,34, grudzień 11,25, luty 11,18, kwiecień 11,09, czerwiec 11,07.

TABARIN PAŹDZIERNIK ROBERT and his 4 BEAUTIES Atrakcja światowa LAMBETH WALK Najnowszy przebój taneczny ? KARUZELA ?

Obwieszczenie o licytacji

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI 1932 roku o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) 2 Urząd Skarbowy w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 20 października 1938 roku o godz. 10 — 16 w lokalu zobowiązanego, przy ulicy Piotrkowskiej 6, celem uregulowania należności podatkowych na rzecz 2 Urzędu Skarbowego, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości u Berysza Goldberga.

- Platery, 57 sztuk Gena szac. zł. 80,— Serwis i kryształ, 86 sztuk zł. 175,— Futro męskie czarne, futro „Lira” kołn. z wydry zł. 150,— 4 garnitury męskie zł. 150,— Meble, dywany, 37 sztuk zł. 2,095,—

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 20 października 1938 roku od godz. 10 do 16-ej w lokalu zobowiązanego. Klerownik Urzędu Skarbowego: (Podpis nieczytelny)

GRAND-KINO

Pocz. 12. 2. 4. 6. 8. 10

Ostatnie dni!
Jedyna w bieżącym sezonie
komedia polska

PAWEŁ i GAWEL

Ponadto w programie: **Śląsk Zaolzański wraca do Polski**
W 3-im tygodniu **REWELACYJNA ZNIŻKA CEN**
Dziś 2 poranki o godz. 12 i 2-ej. Ceny 85 gr. i 1.09
Na pozostałe seanse: III — 85 gr.; II — 1.09 i I — 1.50

Śmierć między buforami

Tragiczny wypadek na dworcu Łódź—Kaliska

Na dworcu Łódź - Kaliska wydarzył się wczoraj w południe straszny wypadek, którego ofiarą padł kolejarz przetokowy 45-letni Antoni KOŁODZIEJCZYK, zamieszkały w powiecie kolskim.

W czasie spinania wagonu z lokomotywą Kołodziejczyk

wskutek nieuwagi dostał się między bufory i został formalnie zgnieciony.

Zaalarmowany lekarz kolejowy stwierdził zgon Kołodziejczyka wskutek zgniecenia klatki piersiowej i wewnętrznego krwotoku. (1)

Zmiana siedzib i naczelników urzędów skarbowych w Łodzi

Zgodnie z zarządzeniem dyrektora izby skarbowej w Łodzi nastąpiły ZMIANY SIEDZIB ORAZ KIEROWNIKÓW POSZCZEGÓLNYCH URZĘDÓW SKARBOWYCH NA TERENIE ŁODZI.

Zmiany te przedstawiają się następująco:

- I urząd skarbowy, Al. Kościuszki 83, nac. HENNEBERG Emanuel.
- II urząd skarbowy, Ogrodowa 28a nac. KOWALCZYK Bronisław.
- III urząd skarbowy, Ogrodowa 28a, nac. mgr. HICKEL Janusz.
- IV urząd skarbowy, 6 Sierpnia 8, nac. WYPYCH Roman.
- V urząd skarbowy, Ogrodowa 28a nac. mgr. KORCZYŃSKI Edward.
- VI urząd skarbowy, Piotrkowska 135, nac. PIASECKI Wacław.
- VII urząd skarbowy, Ogrodowa 28a, PODMUNICKI Sylwester.
- VIII urząd skarbowy, P. O. W. 1, nac. STARSKI Józef.
- IX urząd skarbowy, Kilińskiego 103, nac. STOJEK Feliks.
- X urząd skarbowy, Ogrodowa 28a nac. mgr. ZILKE Oskar.
- XI urząd skarbowy, 6 Sierpnia 8, nac. SOŚNICKI Bolesław.

XII urząd skarbowy, Piotrkowska 266-268, nac. STEPIEŃ Franciszek.
XIII urząd skarbowy, Kilińskiego 49, nac. KALETA Alojzy.
Brygada lotna, Piotrkowska 266, kom. skarb. DROZDŹ Roman.

Jak się dowiadujemy naczelnikiem urzędu opłat skarbowych (Narutowicza 45), jest obecnie ZADWORNIAK Stefan.
Ponadto nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika ekspozytury urzędu celnego (ul. 28 p. Strz. Kaniowskich 32), Kierownikiem jest obecnie komisarz skarbowy ZALESIŃSKI Wiesław.
Wreszcie kierownikiem urzędu miar (Narutowicza 75) jest obecnie KOLASA Władysław.

Dr. med. I. SER
Chor. wewnętrzne
POWRÓCIŁ
AL. 1-go MAJA 3. Tel. 174-41
Przyjmuje od 5 — 7-ej

TEATRY

TEATR POLSKI

Dziś o 19.30 a dla młodzieży szkolnej w środę i w czwartek o 16-iej arcydzieło Edmunda Rostanda „Cyrano de Bergerac” w reżyserii Karola Borowskiego.

W środę i w czwartek o 20.30 dwa ostatnie powtórzenia komediowego przeboju M. Laszla „W perfumerii”.

TEATR POPULARNY

Dziś, jutro i pojutrze o 20.15 „Przeprowadzka” K. H. Rejztorowskiego.

STEFANIA JARKOWSKA W ŁODZI
W dniu onegdajszym przybyła do Łodzi Stefania Jarkowska, jedna z najświetniejszych artystek obecnego pokolenia aktorskiego i — śmiało rzec można — największa pupilka łódzkiej publiczności, która pamięta ją dobrze jeszcze z tych czasów, kiedy — głośna dziś gwiazda teatrów warszawskich — rozpoczynała swoją piękną karierę.
Obecnie na zaproszenie dyrekcji Łódzkiego Teatrów Miejskich Stefania Jarkowska przyjechała do Łodzi ażeby zagrać w „Subretee”.

TEATR W FILHARMONII

Dziś dwa przedstawienia widowiska szekspirowskiego „Burza” w kapitalnej inscenizacji Leona Schillera. Pocz. o 16.30 i 21.30.

RECITAL SZOPENOWSKI

W czwartek o godz. 20.45 odbędzie się w filharmonii koncert w wykonaniu znakomitego polskiego pianisty, ucznia mistrza Paderewskiego, Henryka Sztompki. Koncert poświęcony będzie całkowicie muzyce szopenowskiej i między innymi wykonane zostaną 4 Ballady, Barkarolla, Kolysanka, Scherzo, Etiudy, Mazurki i Nokturny.

BIBLIOTEKA IM. B. BOROCHOWA
ul. Zachodnia 59, tel. 191,50
urządza w piątek, dnia 21.10 r. b. o godz. 9.15 wiecz. wielkie ulgowe przedstawienie Folks un Jugnt-Teater pod kierown. Klary Segalowej. Dyr. zarz. M. Mazo, Odgrana będzie cudowna fantazja „Burza” Williama Szekspira.
Bilety po cenach najniższych do nabycia w Bibliotece im. B. Borochowa, ul. Zachodnia 59, tel. 191-50 codziennie od godz. 11 do 2 po poł. i od 4 do 10 wiecz.

KOMUNIKAT
Stow. „Kultur-Liga”
urządza w środę, 19 bm. 9.15 wiecz. w FILHARMONII
Wielkie Ulgowe Przedstawienie
arcydzieła W. Szekspira p. t.
BURZA
Reżyseria: Leon SCHILLER
oraz w piątek, 21-go 8.30 wiecz. w Teatrze Polskim **CYRANO de BERGERAC**
Bilety po cenach najniższych już do nabycia w Stow. Kultur-Liga, Zachodnia 68, tel. 191-15

Higiena
to zdrowie!
Cyklinowanie, drutowanie i froterowanie posadzek, czyszczenie wystaw i okien, sprzątanie biur i pokoi, odkurzanie elektroluxem. Reperacje linoleum. Pakowanie okien i drzwi.
J. HUPERT I S-ka
Piotrkowska 44,
tel. 202-14.
DR. MED.
L. GOLDLUST
powrócił
Sienkiewicza 37
tel. 158-68

PROFESOR WILCZUR

bohater najgłębszej powieści
DOŁĘGI—MOSTOWICZA

ukáže się w rewelacyjnej realizacji filmowej,
jako dalszy ciąg niezapomnianego

„ZNACHORA”

RADIO

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

- 5.35 Muzyka poranna (płyty).
- 7.45 Gimnastyka.
- 11.00 „Jak podnieść wydajność pól” — pog. dla dzieci starszych.
- 11.15 Sonaty skrzypcowe i wiolonczelowe (płyty).
- 12.03 Audycja południowa.
- 14.00 Koncert życzeń.
- 15.00 „Mam 13 lat” — powieść dla młodzieży.
- 15.15 „Szabla na kilimie” — Stanisława Rachalewskiego.
- 15.30 Muzyka obiadowa na organach Wurlitzera.
- 16.00 Wiadomości gospodarcze.
- 16.15 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych.
- 16.25 Kamil Saint-Saens: Sonata klarinetowa op. 167 Es-dur.
- 16.50 Litwa współczesna — reportaż
- 17.05 Pieśni w wyk. Zawadzkiej (s) pran).
- 17.30 Z pieśnią po kraju — audycja
- 18.00 „Miniatury skrzypcowe kompozytorów polskich”.
- 19.30 Audycja dla robotników.
- 19.00 Muzyka lekka i taneczna.
- 19.35 Koncert rozrywkowy z Berlina.
- 20.35 Dziennik wieczorny.
- 21.00 Koncert symfoniczny.
- 22.00 „Sztuka ludowa a współczesne wnętrza” — odczyt.
- 22.15 Koncert kameralny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE LONDYN (342)

- 19.00 Uwertura „Rosamunda” Szuberta i Symfonia „Z Nowego Świata” Dworzaka.
- 21.05 Kwartet smyczkowy D-dur — Haydna.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 10-go, Leonard Naborowski zamieszkały w Łodzi, przy ul. Zachodniej 41 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 25 października 1938 r. o godz. 14 w Łodzi przy ul.

11 Listopada 111 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 1160.— a mianowicie: 5 bel zawierających 500 kg pierza dartergo które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 12.10. 1938 r.
Komornik (—) L. Naborowski

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 14-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 132 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 21 października 1938 r. o godz. 14 w Łodzi, przy ul. Radwańskiej 25 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: mebli, fortepianu i dywanu oszacowanych na łączną sumę zł. 1350.— które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 29.9. 1938 r.
Komornik: (—) W. Trzebiatowski.

- BRUKSELA (484)**
21.30 Uwertura „Potajemne małżeństwo” Cimarosa, Koncert skrzypcowy Sjaigagliai, Intermezzo Bossiego, Rapsodia Sinigagliai i „Pinie rzymskie” Respighiego.
- STRASSBURG (349)**
21.40 „Cyganeria” — opera Pucciniego i „Zaproszenie do tańca” Webera.
- KOENIGSWUSTERHAUSEN (1571)**
20.10 Uwertura „Genowefa” Schumana, Koncert skrzypcowy i Symfonia III Brahmsa.
- SZTUTGART (523)**
0000 M. in. Kwartet smyczkowy G-dur Mozarta, Gawoty, Sonata wiolonczelowa Szopena, Mała suita Niemana, Dwie greckie melodie Ravela, Uwertura Rusta.
- BUKARESZT (365)**
20.15 Symfonia C-moll Brahmsa.
- MEDIOLAN (368)**
21.00 „Czterech gburów” — opera Wolfa-Ferrari.

Próbnik od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze 7% PAR.
KOWALSKINA
Przy przeziębieniu, grypie, katarze

Dyplomowany masażysta
ELIASZ PRENSKI
Narutowicza 9, tel. 248-05
Z praktyką w warszawskim szpitalu na Czystem. Wykonuje masaż stosowane w ortopedii, neurologii, masaż stawowy, odtuszczenia, wibracyjny i specjalny przy krzywiczy kręgosłupa.

Spec. wiedeńska gimn. ortop. i ogólnolecznicza
HILDA HANDZEL
Skrzywienie kręgosłupa, wadliwe trzymanie się, gimnastyka oddechowa itd.
Sienkiewicza 20, tel. 141-41
powróciła

Dr. J. HANDZEL
chor. kostno-stawowe
Sienkiewicza 20 telefon 141-41
powrócił

LEKARZ - DENTYSTA
H. LEWITA-FUCHSOWA
Narutowicza 59
tel. 121-16.
Godz. przyjęć: 11—1, 3—6.

Nowoczesne **KURSY KROJU, Szycia i Modelowania**
Miry Grynblat-Swietosławskiej
(Istn. od 1902 roku) — zostały przeniesione do nowego lokalu
przy ul. **KOPERNIKA 12, m. 23**
Nauka przystępna i wg. najnowszego systemu akademii paryskiej. — Kancelaria czynna od 12—2 i od 4—7 wiecz.

DLA CHORYCH NA RUPTURY

(przepukliny) skrzywienie kręgosłupa (garby) paraliż, gruźlica kości i różne kalece wali! Specjalne ortop. bandaże gumowe dla mężczyzn, kobiet i dzieci na bardzo zastarzałe niebezpieczne stany i ruptury pachwiny, pępka i brzucha największych rozmiarów jak głowy dziecka i głowy ludzkiej, na wypad macicy, obniżenie żołądka, wnetrżności, po operacji ślepej kiszki, wielkie obwisłe brzuchy i t. d. Na płaskie bolesne stopy (plattuss) wkładki aluminiowe. — Specjalne lecznicze gorsety ortopedyczne (korektory) prostotrzymacze, aparaty różnych systemów na skrócone nogi i wszelkie ułomności ciała. Sztuczne nogi i ręce (PROTEZY).

Specj. ortop.
J. RAPAPORT
ZE LWOWA
obecnie **ZAWADZKA 8** Telef. 211-77
dawniej Wólczajska 10.
30-letnia praktyka.

UWAGA: Dla ubezpieczonych w Ubezpieczalni Społ. znaczne i specjalne ulgi. — **NOWOSĆ ORTOPEDYCZNA:** Pończochy gumowe (IDEAL) na żyłki, i formatory gum. na grube nogi.

KINO TON GASPARONE
W rolach gł. Marika Röck, Joh. Heesters, Leo Slezak
Pocz. w dni powsz. o g. 4, w soboty o g. 2, w niedziele i święta o 12

ARENA ŻYCIA
Dziś premiera! — Wielki film z życia ludzi pod szminką
W rol. gł. **Atilla Hörbiger, Albert Matterstock, Anneliese Uhlig**
Następny program: „**DWAJ MEŻOWIE PANI VICKY**” — w rol. gł. Loretta Joung i Tyrone Power
Ceny miejsc: I m. 1.09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. — Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania dowolnych miejsc
Pocz. przedst. w dni powsz. o godz. 4, w niedziele i święta o godz. 12.

Capitol

NADPROGRAM: Tygodnik oraz kronika P. A. T.

Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.

Dziś premiera!

...z doków portowych i nędzy wielkiego miasta do bogactwa, przygód i miłości

JOAN CRAWFORD, Spencer Tracy

w superfilmie realizacji FRANKA BORZAGE

„MODELKA”

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

DOKTOR filologii wyucza angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Skromne wymagania. Zgłoszenia: „Doktor” Komitet Uchodźców, Cegielniana 19, tel. 117-18. 386-2

ANGIELSKIEGO (standard) wyucza szybko wykwalifikowany pedagog. Konwersacja, gramatyka, korespondencja. Al. Kościuszki 3, front, m. 7.

Różne

OSTRZEŻENIE

Niniejszym unieważniam i ostrzegam przed nabyciem dwóch weksli, wystawionych w Łodzi, dnia 13 października r. b. na zł. 100 (sto), płatny 30 listopada 1938 r. i zł. 150 (sto pięćdziesiąt) pł. 31 grudnia 1938 r. z mojego własnego wystawienia (bez zlecenia)

Feliks Monosowski

PRZYJME przedstawicielstwo na Łódź i okolicę z branży żelaznej ewent. artykuły kolidujące z branżą żelazną. Gotów jestem złożyć kaucję i jaknajlepsze referencje. Oferty sub „J. F.”. 413-3

DOBRA gospodyni używa tylko palestyńskich proszków do pieczenia „Ofijon”. Zadać wszędzie.

Kupno i sprzedaż.

FORTEPIAN wiedeński marki „J. Tener” używany okazująco tanio do sprzedania. Bliższe wiadomości: ul. Rzgowska 24, m. 3, parter, pomiędzy godz. 5 a 6 wiecz. 389-3

SPRZEDAM sypialkę brzoza koreańska. Fason, styl, robota pierwszorzędną. U stolarza Kilińskiego 75, fr. II p., m. 12. 4372-3

DOM mieszkalny większy obiekt bardzo ładny z ogródkiem przy ul. Rzgowskiej 24, do sprzedania. Bliższe wiadomości na miejscu, m. 4, I p., pomiędzy godz. 5 a 6 wiecz. 388-3

MATERIAŁY BIELSKIE

poleca: „WŁÓKNO KRAJOWE”

Mimoza

ULICA KILI SKIEGO Nr. 178. Dojazd tramw. Nr.Nr. 0, 4, 10, 16, 17. Pocz. o g. 4, w soboty o g. 3 pp., w niedziele i święta o 12 w poł., ostatni o 9 w.

LECZNICA D-ra Z. Rakowskiego

ze stałymi łózkami DLA CHORYCH NA uszy, nos, gardło i drogi oddechowe Gabinet Rentgena. dla prześwietlań i zdjęć Piotrkowska 67, tel. 127-81 9-3 i 5.30-8 w.

SYPIALNIA mahoniowa, robota Wutkiego w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Tamże biurko i szafa antyczna. Telefon 151-39, od 3-5 po poł.

Jak po 1.000.000 to tylko do kolektury Kurt Wytrzyć Piotrkowska 141 i 11 listopada 37a.

LAMPY najkorzystniej kupisz w wytwórni, 6-go Sierpnia 14, lewa oficyna, parter. Wykonujemy reperacje i modernizację lamp.

Posady

OSOBA INTELIGENTNA, kulturalna (izraelitka) ze znajomością francuskiego i angielskiego na godz. popołudniowe, poszukiwana. Zgłoszenia 4 — 5.30 Sienkiewicza 69, m. 7.

SPRZEDAWCZYNIĘ wykwalifikowaną w branży obuwianej poszukiwaną. Telef. 232-22.

Lokale

POSZUKUJE pokoju umeblowanego z telefonem i łazienką. Zgłoszenia „Śródmieście”.

damskie: na płaszcze, kostiumy i suknie męskie: na ubrania i palta wł. Frydman i Winograd, Piotrk. 16, fr. I p.

Od wtorku 18 do poniedziałku 24 paźdz. r. b. największy przebój sezonu

KSIĄŻĘ ŻEBRAK

W rolach głównych: Errol Flynn, Claude Rains, Marich Twins, Billy Robby

Następny program: KURIER CARSKI

Niniejszym unieważniam i ostrzegam przed nabyciem niżej wymienionych weksli, skradzionych z mieszkania Abrama Majzlera w Łodzi, przy ul. Cegielnianej 25. Poniższe weksle są komorniane na zlecenie Abrama Majzlera z wystawienia:

- 1) 1.XI-38 Herc, zł. 50.—, 2) 2.XI-38 Lewkowicz zł. 113.—, 3) 3.XI-38 Rottenberg zł. 50.—, 4) 11.XI-38 Herszberg zł. 75.—, 5) 10.XI-38 Gliksohn zł. 60.—, 6) 15.XI-38 Rolnicki, zł. 100.—, 7) 15.XI-38 Wiślicki, zł. 37.50, 8) 30.XI-38 Rolnicki, zł. 100.—, 9) 30.XI-38 Rozdział, zł. 159, 10) 1.XII-38 Herc, zł. 60.—, 11) 1.XII-38 Hofnung zł. 50.—, 12) 11.XII-38 Gliksohn zł. 60.—, 13) 15.XII Rolnicki zł. 100.—, 14) 15.XII-38 Wiślicki zł. 37.50, 15) 22.XII Rolnicki zł. 50.—, 16) 30.XII-38 Rolnicki, zł. 100.—, 17) 30.XII-38 Rozdział zł. 200.—, 18) 15.I-39 Rolnicki, zł. 100.—, 19) 30.I-39 Rolnicki, zł. 100.—, 20) 15.II-39 Rolnicki zł. 100.—, 21) 28.II-39 Rolnicki, zł. 100.—, 22) 15.III-39 Rolnicki, zł. 50.—, 23) 22.III-39 Rolnicki zł. 100.—, 24) 30.III-39 Rolnicki, zł. 100.—, 25) 15.IV-39 Rolnicki zł. 100.—, 26) 30.IV-39 Rolnicki zł. 100.—, 27) 15.V-39 Rolnicki, zł. 100.—, 28) 30.V-39 Rolnicki, zł. 100.—, 29) 15.VI-39 Rolnicki, zł. 100.—, 30) 22.V-39 Rolnicki zł. 50.—, 31) 30.VI-39 Rolnicki, zł. 100.—

Zwrot za wynagrodzeniem. Administrator JAKUB WELTFRAJD, tel. 233-25.

Dr. med. **L. Liebeskindowa** obecnie DR. MED. **L. NEUMARKOWA** CHOR. DZIECI przeprowadziła się na ul. **Andrzeja 4,** telef. 170-50

DOKTOR **KLINGER** SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów) przeprowadził się na ul. **Przejazd 17** GODZINY PRZYJĘĆ: od 9-11 i od 6-8. — Tel. 132-28.

DR. MED. **S. NEUMARK** CHOR. SKÓRNE, WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE POWRÓCIŁ **Andrzeja 4,** telef. 170-50 przyjm. od 12-2 i od 6-8 wiecz.

Dr. **STANISŁAW JUSTMAN** NEUROLOG przeprowadził się na **Legionów 25-a** front, II p. tel. 138-99. przyjmuje od 4-6.

Dorota Lewy CHOR. PŁUC. RENTGEN badanie z prześwietleniem. przeprowadziła się na **Radwańska 4,** tel. 239-06 przyjmuje od 5-6.

Dr. med. **L. NITECKI** Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych **Nawrot 32,** front I piętro telefon 213-18. przyjm. od 8-9.30 rano i od 5.30-9 w W niedz. i święta od 9-12 w poł.

DR. MED. **Kacnelson** Choroby nerwowe POWRÓCIŁ **PIOTRKOWSKA 82** Przyjmuje od 6-8 wiecz. Telef. 164-19

DOKTOR **HENRYKOWSKI** Specjalista chorób wenerycznych skórnych i seksualnych **Traugutta 9,** front. I p. Tel. 262-98 przyjmuje od 8-11 i od 6-9 w w niedz. i święta od 9-12.30 pp.

Dr. **H. Weisshoff** powrócił **Śródmiejska 5,** tel. 162-95 przyjmuje od 3-4 i 6-8.

KINO - TEATR **URANIA** Cegielniana 2 Tel. 107-34

Drugi tydzień rekordowego powodzenia. **„MATECZKA” („MAMELE”)** Muzyka: Abram Eisztejn.

Dziś i dni następnych przepiękny film w języku żydowskim **MOLLY PICON** Reżyseria: Konrad Tom i Józef Green. **Dziś początek o g. 11 p. p.**

KINO TEATR **METRO** PRZEJAZD 2

Dziś i dni następnych! **SHIRLEY TEMPLE** mówi i śpiewa po chińsku w filmie p. t. **PASAŻERKA NA GAPE** Nadprogram: Kolorówka „Kochane stoniatko” **Dziś 2 poranki o godz. 12 i 2-iej**

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4,60, za odnośnienie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.— Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zarchiwalne i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.